

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Αισθητικός

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

Αισθητικός

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2022

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Αισθητικός»

Εκπόνηση μελέτης
Παναγιώτης Χριστόπουλος

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ: Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου, Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Ελένη Μόκα, Αντώνης Αγγελάκης, Δέσποινα Βαλάση

Τυπογραφική επιμέλεια - Διόρθωση
Ιωάννα Προφύρη

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design & Ιωάννα Καλουμένου

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegsevee.gr
www.imegsevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:
Χριστόπουλος Π. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2022), *Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Αισθητικός». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5653-08-8
© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	26
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	29
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	30
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	31
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	33
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	34
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	38
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	40
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	42
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	44
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	46
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	48
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	50
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	53
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	57
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	58
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	60
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	62
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	64
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	70
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	73
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	76
	Βιβλιογραφία	79
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	82
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	82
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	84
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	85

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Η μελέτη του επαγγέλματος της/του αισθητικού αποκάλυψε ότι η μεταφορά του Τμήματος Αισθητικής και Κοσμητολογίας των Τ.Ε.Ι. Αθήνας στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.), χωρίς να γίνει το ίδιο για το αντίστοιχο Τμήμα της Θεσσαλονίκης στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας (Δι.ΠΑ.Ε), άλλαξε τα επαγγελματικά δεδομένα στον κλάδο. Από τη δημοσίευση του Νόμου 4521/2018 για την ίδρυση και λειτουργία του ΠΑ.Δ.Α. και έκτοτε, αναπτύχθηκε έντονη φημολογία και παραφιλολογία, που δημιούργησε, σε όλους τους ενδιαφερόμενους, εντός και εκτός του χώρου της αισθητικής, μεγάλες ανησυχίες και κυρίως μεγάλες προσδοκίες για τις επερχόμενες αλλαγές, τους όποιους περιορισμούς και τις δυνατότητες της πανεπιστημιοποίησης.

Η παρούσα μελέτη αντιμετωπίστηκε εξ αρχής ως μια ευκαιρία να ετοιμαστεί ένα πόνημα, το οποίο φιλοδοξεί να βρίσκεται στα Σωματεία των Επαγγελματιών Αισθητικών όλης της Ελλάδας και στην Ομοσπονδία, όπως και σε κάθε ενδιαφερόμενο, υφιστάμενο ή δυνάμει επαγγελματία, ως σημείο αναφοράς για το επάγγελμα της/του αισθητικού και με ανοιχτές, ταυτόχρονα, δυνατότητες ενσωμάτωσης νέων δεδομένων και επικαιροποίησής του σε βάθος χρόνου.

Όμως, το έργο αυτό του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ έχει και μια επιπλέον αξία για τον κλάδο της αισθητικής, καθώς τυγχάνει να έρχεται με την συμπλήρωση 50 χρόνων από το Ν.Δ.361/69 της θεσμικής κατοχύρωσης της επαγγελματικής ύπαρξης της αισθητικής στην Ελλάδα και 30 χρόνων από το Π.Δ.83/89 της κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων αισθητικών.

Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, επίσης, ότι το παρόν ερευνητικό έργο επικεντρώνεται στις επερχόμενες αλλαγές και στις προτάσεις ενσωμάτωσης ή αντιμετώπισής τους, ως βασικό αντικείμενο και απόσταγμα δημιουργίας ενός χρήσιμου Οδικού Χάρτη Προσαρμογής προς τις/τους επαγγελματίες αισθητικούς. Η σημαντική δυσκολία στη συγκέντρωση των στοιχείων και η χρησιμότητα παρουσίασής τους με τρόπο κατανοητό και εύληπτο, ανέδειξε την ανάγκη επαναπροσδιορισμού της οπτικής για το επάγγελμα που έχουν οι άνθρωποι που βρίσκονται εκτός του χώρου, με βάση τη γνώση που κατέχουν οι άνθρωποι που ασχολούνται με αυτό, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εξαγωγή συμπερασμάτων για την κατεύθυνση του επαγγέλματος.

Σε όποια σημεία δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στοιχεία από στατιστικές και άλλες βάσεις δεδομένων, είναι ακριβώς διότι δεν υπάρχουν ορθές αναφορές. Αυτό συμβαίνει γιατί τα δεδομένα που περιέχουν έχουν εξαχθεί επί διαφορετικών επαγγελμάτων λόγω σύγχυσης και αναχρονιστικών αντιλήψεων σχετικά με την επαγγελματική αισθητική. Πράγματι, τάσεις απασχόλησης, αναπτυξιακά ποσοστά, εκτιμήσεις επιχειρηματικής δραστηριότητας, τζίροι, πωλήσεις, κτλ. που αφορούν τα εργαστήρια αισθητικής μπλέκονται συχνά με στοιχεία από καταστήματα λιανικής πώλησης καλλυντικών,

φαρμακεία, πολυδύναμα κέντρα αδυνατίσματος, καταστήματα περιποίησης άκρων, καταστήματα μασάζ, ιατρικές κλινικές, κομμωτήρια, κ.ά., και καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο να απομονωθούν και να προκύψουν ασφαλή συμπεράσματα.

Στο παρόν έργο, ο/η αναγνώστης/τρια καλείται να ανακαλύψει και μια προστιθέμενη αξία, η οποία δεν βασίζεται τόσο σε ποσοτικές παραδοχές, όσο σε ποιοτικά χαρακτηριστικά και αναλυτική επιχειρηματολογία. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, όσον αφορά τη μελέτη της αισθητικής, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της διπλής εκπαιδευτικής διαβάθμισης της αισθητικής στην Ελλάδα, αλλά και να γίνει κατανοητό γιατί είναι σημαντικό να προστατευτεί το επάγγελμα από σημαντικές διαφοροποιήσεις που υπάρχουν στον ευρωπαϊκό χώρο.

Κατά συνέπεια, μελετώντας το επάγγελμα της/του αισθητικού, όπως και κάθε επάγγελμα με επιστημονικό υπόβαθρο, είναι απαραίτητο να διακρίνουμε το αντικείμενό του από τα διάφορα αντικείμενα των επαγγελμάτων τεχνικής φύσεως. Διαφοροποίηση υπάρχει και στο πλήρες νομοθετικό πλαίσιο των επαγγελματικών δικαιωμάτων της/του πτυχιούχου αισθητικού, το οποίο καθόρισε εξ αρχής και αδιαμφισβήτητα το επάγγελμα. Για την ορθότερη προσέγγιση των δεξιοτήτων στο επάγγελμα της/του αισθητικού, πρέπει να είναι απολύτως κατανοητό ότι πρόκειται για επάγγελμα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας καθώς και να γνωρίζουμε την ύπαρξη δύο διαφορετικών εκπαιδευτικών βαθμίδων που οδηγούν σε διαφορετικά επίπεδα εργασίας αλλά και ευθύνης, αυτή της/του επαγγελματία αισθητικού και αυτή της/του βοηθού του.

Οι αναπτυσσόμενες δεξιότητες αποτελούν πάντα μία επιλογή ενδυνάμωσης για κάθε επαγγελματία, χωρίς η/ο επαγγελματία αισθητικός να αποτελεί εξαίρεση. Όμως, ο κατακερματισμός των επαγγελματικών ενασχολήσεων στις διάφορες κατευθύνσεις που προσφέρει το επάγγελμα της/του αισθητικού, όπως εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια και οδηγεί σε απόλυτες εξειδικεύσεις, χρήζει ειδικής μνείας, προσοχής και αντιμετώπισης. Θα πρέπει να σημειωθεί, επίσης ότι, η επαγγελματική εμπειρία στο επάγγελμα της/του αισθητικού, βοηθά και ενισχύει, σε καμία όμως περίπτωση δεν αντικαθιστά την επιστημονική του γνώση. Για την/τον επαγγελματία αισθητικό, δεν νοείται η ίδια η ύπαρξη του επαγγέλματος καθώς και η δραστηριοποίηση σε αυτό, με απουσία της υψηλής επιστημονικής γνώσης του αντικειμένου της/του.

Έχοντας τα παραπάνω ως γνωσιακή βάση, το παρόν σύγγραμμα γίνεται αρκετά πιο εύκολο στην ανάγνωση, πιο προσιτό και χρήσιμο, τονίζοντας την αξία της προσφοράς του επαγγέλματος της/του αισθητικού στο κοινωνικό σύνολο και την ανάγκη διαφύλαξής της.

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007–2013 και 2014–2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολουμένων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματιών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματιών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματιών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Ο παρών Οδικός χάρτης, που αφορά στο επάγγελμα της/του «Αισθητικού», εκπονήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κ. Παναγιώτη Χριστόπουλο υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού χάρτη επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος της/του «Αισθητικού».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.ά.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομόνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομόνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομόνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

¹ Παράρτημα I – Βιβλιογραφία

² Παράρτημα II – Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν τέσσερις (4) διαδικτυακές συναντήσεις των δύο (2) ομάδων εστιασμένης συζήτησης³ (focus group) που συγκροτήθηκαν με στελέχη από φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος, ερευνητικούς φορείς, φορείς εκπαίδευσης, όπως και επαγγελματίες του κλάδου. Οι πρώτες δύο συναντήσεις (15&17/7/2020) είχαν δέκα (10) και οκτώ (8) συμμετέχοντες αντίστοιχα και εστίασαν

στη διερεύνηση των παραγόντων αλλαγής που αναμένεται να επηρεάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα έτη. Οι επόμενες συναντήσεις (22&24/7/2020) πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή επτά (7) και οκτώ (8) ατόμων αντίστοιχα και επικεντρώθηκαν εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδεδειχμένη μελέτη υφιστάμενων απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

4.

Σύνθεση ευρημάτων – εκπόνηση Οδικού χάρτη επαγγέλματος

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνάμεις αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα το οποίο εξετάσε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παράγοντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κ.ο.κ.).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, από-

λυτα εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα;»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη;»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κ.ο.κ.).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

Οι Οδικοί χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

³ Παράρτημα ΙΙΙ – Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή, αρχικά, προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από τη διερεύνησή του.

Πρώτα, εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών, πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται, επίσης, αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και στους φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας, εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1 Περιγραφή επαγγέλματος

Στην παρούσα μελέτη χρησιμοποιείται, απευθείας εξ ορισμού, ο όρος «Επαγγελματίας Αισθητικός» (Professional Aesthetician/Esthetician) για την/τον πτυχιούχο Αισθητικό, ως επιστημονική διαφοροποίηση από τον «Ειδικό Εφαρμογών Αισθητικής/Βοηθό (Aesthetics Assistant)». Η επιλογή του όρου επαγγελματίας αισθητικός καθιστά σαφές ότι κατέχει το πλήρες επαγγελματικό δικαίωμα και ότι δεν μπορούν να τελεστούν επαγγελματικές αισθητικές πράξεις διατήρησης και προάσπισης της καλής υγείας του δέρματος, χωρίς την παρουσία και ευθύνη του.

Η/Ο επαγγελματίας αισθητικός είναι επιστήμονας πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας που ασχολείται επαγγελματικά με την ομορφιά και την αποκατάσταση της όψης του ανθρώπινου δέρματος.

Με δεδομένη την διαφορετικότητα των αναγκών του δέρματος σε κάθε άνθρωπο, η/ο επαγγελματίας αισθητικός επιλέγει, ανά άτομο και ανά περίπτωση, την κατάλληλα προσαρμοσμένη αισθητική φροντίδα, χρησιμοποιώντας ειδικά πρωτόκολλα εφαρμογής καλλυντικών υψηλής περιεκτικότητας σε δραστικά συστατικά, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με εξειδικευμένα μηχανήματα, και την εφαρμόζει, βάσει νομοθεσίας, εντός ειδικά διαμορφωμένων, ελεγμένων ως προς το επίπεδο υγιεινής και ασφάλειας, και αδειοδοτημένων για την τέλεση αισθητικών πράξεων, επαγγελματικών χώρων (Εργαστήρια Αισθητικής).

Οι επαγγελματίες αισθητικοί είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 4-ετούς φοίτησης, πτυχιούχοι της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Π.) των ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης και πλέον της Σχολής Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.) και ισότιμων τίτλων του εξωτερικού. Λαμβάνουν βεβαίωση (άδεια) άσκησης επαγγέλματος, με ισχύ σε όλη την ελληνική επικράτεια και εκτός αυτής, και ασκούν το επάγγελμά τους αυτοδύναμα, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας.

Τα Εργαστήρια Αισθητικής, ως οι φυσικοί νόμιμοι επαγγελματικοί χώροι της αισθητικής επιστήμης, λαμβάνουν, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, βεβαίωση (άδεια) λειτουργίας, η οποία συνδέεται με την άδεια άσκησης επαγγέλματος του υγειονομικά υπευθύνου επαγγελματία αισθητικού. Οι επιτροπές αδειοδότησης των Περιφερειών στις οποίες, σύμφωνα με το νόμο, συμμετέχει μέλος του τοπικού συλλόγου επαγγελματιών αισθητικών, λαμβάνουν αυστηρά μέτρα, ώστε η τέλεση αισθητικών πράξεων να είναι ασφαλής για την δημόσια υγεία.

Πηγή: Αρχείο Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε.

Συναφές Επαγγελματικό Περίγραμμα (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ):

Τα επαγγελματικά δικαιώματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (επαγγέλματα που βρίσκονται στο επίπεδο 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων) και συνεπώς και του επαγγελματία αισθητικού, δεν περιλαμβάνονται σε περίγραμμα. Τα επαγγελματικά περιγράμματα και ολοκλήρη η λειτουργία χορήγησης πιστοποιητικών του ΕΟΠΠΕΠ, εξ ορισμού τους, αφορούν «στα επαγγέλματα των επιπέδων 3-5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, δηλαδή στα επαγγέλματα που συνδέονται με τις εκροές της υποχρεωτικής, της λυκειακής (δευτεροβάθμιας) και της μετά-λυκειακής (μετά-δευτεροβάθμιας) μη πανεπιστημιακής (τριτοβάθμιας) εκπαίδευσης» (Λιντζέρης Π. (2017), «Πρόταση της ΓΣΕΒΕΕ για κείμενο κοινής τοποθέτησης, ΓΣΕΒΕΕ-ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ προς Δ.Σ. ΕΟΠΠΕΠ για τα επαγγελματικά περιγράμματα»). Κατά το άνοιγμα των επαγγελμάτων με την Κ.Ο. 2005/36 και την εφαρμογή της στον Ν.3919/2011, γίνεται επίσης σαφής αναφορά ότι στα επαγγέλματα που περιγράφονται με νομοθετικό περιεχόμενο δεν αλλάζει η νομοθεσία. Συνεπώς, τα επαγγελματικά δικαιώματα του επαγγελματία αισθητικού, που είναι πλήρως καθορισμένα με τα Ν.Δ.361/69, Π.Δ.83/89, δεν μπορούν να περιλαμβάνονται σε περίγραμμα.

Αντίθετα, τα δικαιώματα του Βοηθού Αισθητικού (απόφοιτος δημοσίου ή ιδιωτικού ΙΕΚ, 2-ετούς εκπαίδευσης), καθορίζονται με το περίγραμμα του «Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής (ΕΠ118)».

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

514 – Κομμωτές, κομμώτριες, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
5142 – Αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα

Επισημαίνεται ότι παρόλο που η επιστημονική γνώση του αντικειμένου της αισθητικής ως επάγγελμα υγείας και οι παρεχόμενες υπηρεσίες της διευρύνθηκαν κατά πολύ στο διάστημα των 50 χρόνων παρουσίας της, η αντίληψη για τις υπηρεσίες αισθητικής παρέμεινε πολύ καιρό στην εποχή του βασικού καλλωπισμού, της προσωπικής φροντίδας και του χαλαρωτικού μασάζ, δημιουργώντας μια λανθασμένη αντιμετώπιση γενικότερα του επαγγέλματος, η οποία εξακολουθεί να υφίσταται.

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

- 96.0 – Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών
 96.02 – Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
 96.04 – Δραστηριότητες σχετικές με την φυσική ευεξία

Αναλυτικά:

- 96.0 – Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών
 96.02 – Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
 96.02.13 – Υπηρεσίες Αισθητικών και Υπηρεσίες περιποίησης νυχιών
 96.02.13.01 – Υπηρεσίες Αισθητικού Αρωματοθεραπείας
 96.02.13.02 – Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτα καλλονής) ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
 96.02.13.03 – Υπηρεσίες μακιγιέρ-αισθητικού
 96.02.13.04 – Υπηρεσίες μανικιούρ-πεντικιούρ
 96.02.13.05 – Υπηρεσίες ποδολογίας και καλλωπισμού νυχιών
 96.04 – Δραστηριότητες σχετικές με την φυσική ευεξία
 96.04.10 – Υπηρεσίες σωματικής ευεξίας
 96.04.10.02 – Υπηρεσίες διαιτολογικών μονάδων (πολυδύναμων μονάδων συνδυασμού άσκησης, αισθητικής και δίαιτας) ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ, ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΑΣ
 96.04.10.03 – Υπηρεσίες εκμετάλλευσης λουτρών (καθαριότητας, χαμάμ, κ.ά.)
 96.04.10.04 – Υπηρεσίες θεραπευτικών λουτρών και ιαματικών πηγών
 96.04.10.05 – Υπηρεσίες μασάζ (εκτός του θεραπευτικού μασάζ)
 96.04.10.06 – Υπηρεσίες προσωπικής υγιεινής και φροντίδας σώματος (αποτρίχωσης, θεραπείας με υπεριώδεις και υπέρυθρες ακτίνες)
 96.04.10.07 – Υπηρεσίες σάουνας, spa (όχι θεραπευτικού) και ατμόλουτρων

Συσχέτιση επαγγέλματος με τομείς και κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

- RIS3 (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation)⁴:

Παρόλο που η Αισθητική ανήκει στα επαγγέλματα υγείας, καθώς αφορά την υγεία του δέρματος, απασχολεί δε τους αποφοίτους της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Θεσσαλονίκης και της Σχολής Βιοϊατρικών Επιστημών του ΠΑ.Δ.Α. και τους βοηθούς τους, ο κλάδος της αισθητικής, αντί του τομέα προτεραιότητας «Υπηρεσίες Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (86.0 στην ισχύουσα ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων ΣΤΑΚΟΔ 08)», έχει ενταχθεί, και παραμένει βάσει ενός αναχρονιστικού πλαισίου γενικής αντίληψης, στον τομέα προτεραιότητας «Παροχή Προσωπικών Υπηρεσιών (96.0 στην ισχύουσα ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων ΣΤΑΚΟΔ 08)», ο οποίος όμως δεν ανήκει στους τομείς προτεραιότητας της RIS3, με αποτέλεσμα η επαγγελματική δραστηριότητα στον κλάδο να έχει περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις.

Διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα / δραστηριότητες:

Το πλησιέστερο επάγγελμα (και μάλιστα άμεσα εξαρτώμενο), είναι το επάγγελμα της/του βοηθού αισθητικού, η/ο οποία/ος ασκεί σε συγκεκριμένο πλαίσιο τη δραστηριότητά του εφαρμόζοντας αισθητικές πράξεις υπό την επίβλεψη και με την ευθύνη της/του επαγγελματία αισθητικού.

Δύο ιατρικές ειδικότητες, αυτή του/της πλαστικού χειρουργού και αυτή του/της δερματολόγου συνεργάζονται με την/τον επαγγελματία αισθητικό, στο πλαίσιο που υπάρχει διαφοροποίηση από την ιατρική πράξη σε πράξη αισθητικής και το αντίθετο, καθώς και στη δημιουργία, αδειοδότηση και λειτουργία επιχείρησης αισθητικής (παράδειγμα αποτελεί η εξασφάλιση ξεχωριστής-διακριτής άδειας για αισθητικές πράξεις σε δερματολογικά ιατρεία με την παρουσία υπεύθυνου/ης επαγγελματία αισθητικού). Μία ακόμα ιατρική ειδικότητα, αυτή του/της Ενδοκρινολόγου, συνεργάζεται με την/τον επαγγελματία αισθητικό, ο/η οποίος/α αναλαμβάνει τη συμπτωματική αποκατάσταση των ενδοκρινολογικών προβλημάτων (αμέσως μετά την θεραπευτική αντιμετώπιση από την ιατρική ειδικότητα).

Θα πρέπει να τονιστεί, επίσης, ότι με την Υ.Α. Γ.Π./οικ.4963/2014 (ΦΕΚ Β' 2308/27-08-2014) «επιτρέπεται η συστέγαση ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (ιατρεία, οδοντιατρεία, πολυϊατρεία, εργαστήρια αισθητικής, μονάδες αδυνατίσματος, διαιτολογικά γραφεία και πολυδύναμες μονάδες αισθητικής, δίαιτας και άσκησης, γραφεία λογοθεραπευτών, εργοθεραπευτών και ψυχολόγων), χωρίς την ύπαρξη εταιρικής σχέσης μεταξύ τους». Οι διαφορετικοί αυτοί φορείς δύναται να συνεργάζονται μεταξύ τους, ενώ για τη λειτουργία κάθε συστεγαζόμενης μονάδας «ισχύουν τα οριζόμενα από τις επιμέρους διατάξεις» που την αφορούν (όπως ακριβώς ισχύει και με τα δερματολογικά ιατρεία: ανεξάρτητες άδειες και ανεξάρτητοι, σχετικοί με τα επιμέρους αντικείμενα, επιστημονικά υπεύθυνοι στις συστεγαζόμενες μονάδες).

Η συνεργασία του επαγγελματία αισθητικού με τις άλλες ειδικότητες του χώρου της Υγείας δεν σταματάει όμως εδώ. Η συνεχής ανάπτυξη της τεχνολογίας, τόσο σε κοσμητολογικό-προϊοντικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μηχανημάτων αισθητικής, σε συνδυασμό με καινοτόμους τομείς και μεθόδους της συνεχώς αναπτυσσόμενης αισθητικής επιστήμης, δημιουργεί νέα πεδία συνεργασιών.

⁴ Η συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους-τομείς της RIS3, συνεπάγεται ότι υφίστανται δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

3.2

Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Τυπικές – θεσμικές προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος:

Α. Άδεια Άσκησης επαγγέλματος αισθητικού
Μετά την αποφοίτηση από το Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας των ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης και πλέον του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.) και προκειμένου να εργαστεί ως Αισθητικός, ο/η ενδιαφερόμενος/η (πτυχιούχος) πρέπει να αιτηθεί προς αδειοδότηση (Αναγγελία Έναρξης Επαγγέλματος), καταθέτοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο Τμήμα Επαγγεμάτων Υγείας της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) του τόπου κατοικίας του/της. Από εκεί, λαμβάνει Βεβαίωση (Άδεια) Άσκησης Επαγγέλματος Αισθητικού.

Β. Άδεια Χώρου τέλεσης αισθητικών πράξεων

Ο/Η ενδιαφερόμενος/η επαγγελματίας αισθητικός (κάτοχος Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος) πρέπει να αιτηθεί στο Τμήμα Επαγγεμάτων Υγείας της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας που υπάγεται στη Γενική Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) της κατοικίας του, καταθέτοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ο σχετικός φάκελος ελέγχεται από την Υπηρεσία και εντός τριμήνου πραγματοποιείται επιτόπιος έλεγχος από κλιμάκιο της Περιφέρειας με παρουσία μέλους του Δ.Σ., του τοπικού σωματείου επαγγελματιών αισθητικών. Ο επιτυχής έλεγχος αποδίδει Βεβαίωση (Άδεια) Λειτουργίας.

Πιστοποιητικό υγείας

Με την Υ1γ/Γ.Π./οικ 35797 (ΦΕΚ Β΄ 1199/11-04-2012), το Πιστοποιητικό Υγείας εργαζομένων σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος αντικατέστησε το Ατομικό Βιβλιάριο Υγείας και έχει πενταετή ισχύ. Τα πιστοποιητικά υγείας όλων των εργαζομένων στις επιχειρήσεις Αισθητικής, φυλάσσονται στην έδρα της επιχείρησης και επιδεικνύονται στα αρμόδια όργανα της Επιτροπής Υγειονομικού Ελέγχου. Η/Ο επαγγελματίας αισθητικός και

οι εργαζόμενοι/ες μεριμνούν για την έγκαιρη ανανέωση του Πιστοποιητικού Υγείας τους.

Επιγραφή "Νόμιμο Εργαστήριο Αισθητικής"

Η επιγραφή «Νόμιμο Εργαστήριο Αισθητικής» προβάλλει τους νόμιμους χώρους, όπου παρέχονται υπεύθυνα υπηρεσίες αισθητικής και διασφαλίζεται η δημόσια υγεία. Έχει ισχύ ένα (1) ημερολογιακό έτος και επανεκδίδεται με την ανανέωση συνδρομής των μελών στα τοπικά σωματεία. Στο Εργαστήριο Αισθητικής η επιγραφή αναγράφει το ονοματεπώνυμο του/της ιδιοκτήτη/τριας υπεύθυνου/ης Επαγγελματία Αισθητικού. Στην Επιχείρηση Αισθητικής η επιγραφή αναγράφει το ονοματεπώνυμο του/της επιστημονικά υπεύθυνου/ης Επαγγελματία Αισθητικού, όπως ορίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας όπου ανήκει ο χώρος.

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

Η εξέλιξη του επαγγέλματος της/του αισθητικού, είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις αλλαγές/προσθήκες στην νομοθεσία της εκπαίδευσης στις διάφορες περιοχές του επαγγέλματος. Οφείλονται στην προσαρμογή/διεύρυνση του αντικειμένου στις επαγγελματικές ειδικότητες, συνήθως λόγω τεχνολογικών εξελίξεων και στις οριζόντιες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις/τροποποιήσεις, λόγω της εναρμόνισης με ευρωπαϊκές οδηγίες. Στην παρακάτω λίστα, με χρονολογική σειρά, από το 1969 έως και το 2019, έχουν συγκεντρωθεί οι ελληνικές κυβερνητικές δημοσιεύσεις (ΦΕΚ) νόμων, διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, που διαμόρφωσαν το επάγγελμα του αισθητικού. Η παρουσίαση της νομοθεσίας του κλάδου μέσω ΦΕΚ εξυπηρετεί και διευκολύνει την αναζήτηση και εύρεσή της, καθώς δεν είναι όλη η νομοθεσία κωδικοποιημένη και δεν υπάρχουν πολλά από τα ΦΕΚ διαθέσιμα άμεσα στο διαδίκτυο σε ιστοτόπους-τράπεζες πληροφοριών νομοθεσίας. Αντίθετα, η εύρεση μέσω Εθνικού Τυπογραφείου είναι ορθή και άμεση.

- ΦΕΚ Α΄ 244/28-11-1969 Ν.Δ.361/69 Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Αισθητικού
- ΦΕΚ Β΄ 426/17-06-1970 Υ.Α.Φ.Γ4ε/5258/1970 Λεπτομέρειες εφαρμογής του Ν.Δ.361/69
- ΦΕΚ Β΄ 740/21-10-1970 Διόρθωση του Ν.Δ.361/69 για την Αποτρίχωση
- ΦΕΚ Β΄ 526/08-09-1983 Άδεια Λειτουργίας Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
- ΦΕΚ Α΄ 37/07-02-1989 Π.Δ.83/89 Επαγγελματικά Δικαιώματα Πτυχιούχων Αισθητικών
- ΦΕΚ Β΄ 986/30-11-1995 Κέντρα Θαλασσοθεραπείας
- ΦΕΚ Α΄ 184/04-12-1991 Ν.1975/91 Δικαιολογητικά
- ΦΕΚ Β΄ 433/09-06-1994 Επιτροπή Ελέγχου
- ΦΕΚ Β΄ 655/30-06-1998 Προϋποθέσεις λειτουργίας Μονάδων Αδυνατίσματος
- ΦΕΚ Β΄ 919/26-08-1998 Διαιτολογικά γραφεία και Πολυδύναμα κέντρα
- ΦΕΚ Β΄ 749/19-05-1999 Υ.Α.Α5/2005/1999 Ρυθμίσεις που αφορούν το Ν.Δ.361/69
- ΦΕΚ Β΄ 1445/13-07-1999 Υ.Α.Α5/3765/1999 Συμπλήρωση της Υ.Α.Α5/2005/1999
- ΦΕΚ Β΄ 306/14-03-2003 Δερματοστιξία
- ΦΕΚ Α΄ 258/07-11-2003 Ν.3191/2003 Συνεργασία κράτους-κοινωνικών φορέων
- ΦΕΚ Β΄ 246/09-02-2004 Τροποποίηση του Ν.655/98 για Μονάδες Αδυνατίσματος
- ΦΕΚ Α΄ 193/02-08-2005 Τεχνίτης περιποίησης χεριών και ποδιών
- ΦΕΚ Β΄ 246/26-02-2007 Άδεια καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος σε πλοία
- ΦΕΚ Β΄ 1698/23-08-2007 Καθορισμός προστίμων διαιτολογικών μονάδων
- ΦΕΚ Β΄ 230/14-02-2008 Τροποποίηση της Α5/2005/1999 Δικαιολογητικά
- ΦΕΚ Β΄ 139/29-01-2009 Άδεια καταστήματος περιποίησης χεριών και ποδιών
- ΦΕΚ Α΄ 63/03-05-2010 Ν.3844/2010 Προσαρμογή στην Οδηγία 2006/123/ΕΚ

- ΦΕΚ Α΄ 32/02-03-2011 Ν.3919/2011 Άνοιγμα επαγγεμάτων, άρση της Α5/200/1999
- ΦΕΚ Β΄ 1394/26-05-2011 Υ3β/Γ.Π./οικ.64432/2011 Η διαδικασία αναγγελίας/βεβαίωσης διατηρείται για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος
- ΦΕΚ Β΄ 1931/26-05-2011 Υ3β/Γ.Π./οικ.64434/2011 Λίστα δικαιολογητικών
- ΦΕΚ Β΄ 3174/30-12-2011 Υ3β/Γ.Π./οικ.140150 και Υ3β/Γ.Π./οικ.140157 Το πλαίσιο της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών αισθητικής
- ΦΕΚ Β΄ 1199/11-04-2012 Υ1γ/Γ.Π./οικ.35797/2012 Πιστοποιητικό Υγείας
- ΦΕΚ Α΄ 160/08-08-2014 Ν.4281/2014 Τεχνικός περιποίησης άκρων
- ΦΕΚ Β΄ 2308/27-08-2014 Υ.Α. Γ.Π./οικ.4963/2014 Τεχνικές Προδιαγραφές Συστέγασης Μονάδων Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- ΦΕΚ Α΄ 83/11-05-2016 Ν.4386/2016 Τεχνικός περιποίησης άκρων
- ΑΔΑ:ΨΣΩΗ465ΦΥΟ-Τ42 Εγκύκλιος Γ3β/Γ.Π./οικ.18846/13-3-2017 για την Χρήση Laser
- ΑΔΑ:7ΤΩΧ465ΦΥΟ-ΑΤΗ Εγκύκλιος 1517/19-4-2017 για την χρήση Laser, η οποία αντικαθιστά και ανακαλεί την Γ3β/Γ.Π./οικ.18846/13-3-2017

Πηγή: Εθνικό Τυπογραφείο, et.gr/Αναζήτηση ΦΕΚ

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

Όπως έγινε για την ελληνική νομοθεσία, όπου χρησιμοποιήθηκε η βάση δεδομένων του Εθνικού Τυπογραφείου για να διασφαλιστεί η αξιόπιστη αναζήτηση, όσον αφορά την ευρωπαϊκή νομοθεσία, χρησιμοποιήθηκε η βάση δεδομένων της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ. Με όμοιο τρόπο, στην επόμενη λίστα, με χρονολογική σειρά, από το 1969 έως και το 2019, έχουν συγκεντρωθεί οι κύριες Εκδόσεις της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ, με τους Ευρωπαϊκούς

Κανονισμούς, τις Οδηγίες, τις Γνωμοδοτήσεις και τις Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που αφορούν την αισθητική, που επηρέασαν διαχρονικά το επάγγελμα της/του αισθητικού και στις οποίες πρέπει να ανατρέχουν οι επαγγελματίες αισθητικοί.

- ΕΕ L77 – Οδηγία 73/23/ΕΟΚ (19-02-1973), «κανόνες ασφαλείας ηλεκτρολογικού υλικού εντός ορισμένων ορίων τάσεως (αφορά μηχανήματα αισθητικής)»
- ΕΕ L262 – Οδηγία 76/768/ΕΟΚ (27-09-1976), «περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών κρατών-μελών αναφερομένων στα καλλυντικά προϊόντα»
- ΕΕ L256 – Κανονισμός 2658/87/ΕΟΚ (07-09-1987), «κοινό δασμολόγιο, δασμολογική κατάταξη, συσκευές με λείζερ ή υπέρηχους, ανταλλακτικά και εξαρτήματά τους»
- ΕΕ L382 – Οδηγία 88/667/ΕΟΚ (31-12-1988), «περί παραπλανητικής διαφήμισης καλλυντικών, τροποποίηση της οδηγίας 76/768/ΕΟΚ για εμπορία καλλυντικών»
- ΕΕ L398 – Οδηγία 89/679/ΕΟΚ (30-12-1989), «τροποποίηση της οδηγίας 76/768/ΕΟΚ»
- ΕΕ L169 – Οδηγία 93/42/ΕΟΚ (14-06-1993), «για ιατροτεχνολογικά προϊόντα»
- ΕΕ L220 – Οδηγία 93/68/ΕΟΚ (30-08-1993), «τροποποίηση της 73/23/ΕΟΚ»
- ΕΕ L331 – Οδηγία 98/79/ΕΚ (07-12-1998) «ιατροτεχνολογικά βοηθήματα διάγνωσης in vitro»
- ΕΕ L311 Οδηγία 2001/83/ΕΚ (28-11-2001), «περί φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση»
- ΕΕ L311 Οδηγία 2002/46/ΕΚ (12-07-2002), «συμπληρώματα διατροφής»
- ΕΕ C275 – Γνωμοδότηση (10-11-2004), «περί συσκευών τεχνητού μαυρίσματος»
- ΕΕ L149 – Οδηγία 2005/29/ΕΚ (11-06-2005), «για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αναφορά στην απαγόρευση της διαφήμισης των πράξεων αισθητικής χειρουργικής»
- ΕΕ L396 – Κανονισμός 1907/2006/ΕΚ (18-12-2006), «για την καταχώρηση, αξιολόγηση, αδειοδότηση, περιορισμούς χημικών προϊόντων (REACH)»
- ΕΕ L376 – Οδηγία 2006/123/ΕΚ (27-12-2006), «άρση των αδικαιολόγητων περιορισμών άσκησης επαγγελματιών-υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά»
- COM/2007/0279 – Λευκή Βίβλος (30-05-2007), «Ευρωπαϊκή στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία»
- ΕΕ L247 – Οδηγία 2007/47/ΕΚ (05-09-2007),

«τροποποίηση της 93/42/ΕΟΚ»

- ΕΕ L320 – Κανονισμός 1430/2007/ΕΚ (06-12-2007), «τροποποίηση της 2005/36/ΕΚ»
- ΕΕ L142 – Κανονισμός 440/2008/ΕΚ (31.5.2008), «εφαρμογή του κανονισμού 1907/2006/ΕΚ»
- ΕΕ L345 – Οδηγία 2008/112/ΕΚ (23-12-2008), «τροποποίηση των 76/768/ΕΟΚ, 88/378/ΕΟΚ, 1999/13/ΕΚ, 2000/53/ΕΚ, 2002/96/ΕΚ και 2004/42/ΕΚ, προσαρμογή στον 1272/2008/ΕΚ»
- ΕΕ L353 – Κανονισμός 1272/2008/ΕΚ (31-12-2008), «για ταξινόμηση, επισήμανση, συσκευασία ουσιών και μειγμάτων»
- ΕΕ L342 – Κανονισμός 1223/2009/ΕΚ (30-11-2009), «περί δοκιμής καλλυντικών σε ζώα»
- COM/2012/0540 – Ανακοίνωση (26-09-2012), «για ασφαλή, αποτελεσματικά και καινοτομικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα, προς όφελος ασθενών, καταναλωτών, και επαγγελματιών υγείας»
- ΕΕ C133 – Γνωμοδότηση (09-05-2013) «για την COM/2012/0540»
- ΕΕ L139 – Κανονισμός 483/2013/ΕΕ (25-05-2013) «τροποποίηση του 1223/2009/ΕΚ»
- ΕΕ L181 – Κανονισμός 609/2013/ΕΕ (29-06-2013) «τρόφιμα για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς και για τον έλεγχο σωματικού βάρους»
- ΕΕ L354 – Οδηγία 2013/55/ΕΕ (20-12-2013) «τροποποίηση της 2005/36/ΕΚ»
- ΕΕ L86 – Κανονισμός 282/2014/ΕΕ (210-3-2014), «σχετικά με τη δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας, με αναφορά στην αρχή της επικουρικότητας στον τομέα της Υγείας»
- ΕΕ C241 – Γνωμοδότηση (23-07-2015), «σχετικά με την απαγόρευση στις Κάτω Χώρες της χρήσης μόνιμων υλικών πλήρωσης του δέρματος για αισθητικούς σκοπούς»
- ΕΕ C272 – Γαλάζιος Οδηγός (26-7-2016), «Εφαρμογή κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα»
- ΕΕ C34 – Γνωμοδότηση (02-02-2017), «για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού βιομηχανικού τομέα προϊόντων προσωπικής φροντίδας, υγιεινής σώματος και καλλωπισμού»
- ΕΕ L117 – Κανονισμός 2017/745/ΕΕ (05-05-2017), «για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ, του κανονισμού 178/2002/ΕΚ και του

κανονισμού 1223/2009/ΕΚ και κατάργηση των οδηγιών 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ»

- ΕΕ L117 – Κανονισμός 2017/746/ΕΕ (05-05-2017) «για τα διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα in vitro, κατάργηση της 98/79/ΕΚ και της 2010/227/ΕΕ»
- ΕΕ L170 – Απόφαση (06-07-2018), «για τις μεταδοτικές νόσους και συναφή ειδικά

ζητήματα υγείας που πρέπει να καλύπτονται από επιδημιολογική επιτήρηση»

Πηγή: Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, eur-lex.europa.eu/ Δίκαιο της ΕΕ

3.3 Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Ομοσπονδία Σωματείων Επαγγελματιών Διπλ. Αισθητικών Ελλάδας (Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε.)
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ)

Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Αισθητικών-Κοσμητολόγων (C.E.P.E.C. – European Confederation of National Aesthetic and Cosmetic Associations of the E.U. countries)

- Ευρωπαϊκή Συνεργασία Ενώσεων Επαγγελματιών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (SMEunited: (ex. UEAPME) – European Umbrella Group of Associations of Crafts, Small and Medium-sized Enterprises)

3.4 Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
96.02 – Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής	39.941	36.175	34.904
96.04 – Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία	5.044	4.737	5.236

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
514 – Κομμωτές, κομμώτριες, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	33.318	39.000	40.316

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Ποσοστό αυτοαπασχόλησης		
	2016	2017	2018
514 – Κομμωτές, κομμώτριες, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	49,8%	47,9%	39,5%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Επισημαίνεται ότι αντίθετα με την ως άνω αναφερόμενη εκτίμηση στην ομάδα επαγγελματιών, που λανθασμένα εξακολουθεί να ανήκει η αισθητική, καθώς δεν υφίσταται η αναγραφόμενη επαγγελματική συνάφεια με τα υπόλοιπα επαγγέλματα της κατηγορίας, οι απόφοιτοι/ες των τμημάτων Αισθητικής και Κοσμητολογίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη εμφάνισαν μηδενικό ποσοστό ανεργίας. Οι απόφοιτοι/ες των δύο προπτυχιακών τμημάτων αλλά και οι απόφοιτοι/ες των μεταπτυχιακών προγραμμάτων τους απορροφήθηκαν πλήρως στις διάφορες επαγγελματικές κατευθύνσεις που προκύπτουν από τις σπουδές τους. Το ίδιο αναμένεται και για τους/τις πρώτους/ες αποφοίτους/ες του νεοϊδρυθέντος τομέα Αισθητικής και Κοσμητολογίας, της Σχολής Βιοϊατρικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθούντα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
96.02 – Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής	16.051	16.119	16.500
96.04 – Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία	1.366	1.507	1.695

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
96.02 – Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής	300,2	312,0	338,9
96.04 – Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία	61,7	68,6	72,5

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Επισημαίνεται ότι δεν εντοπίστηκαν αξιόπιστα δεδομένα σε μεγαλύτερο βάθος διαχωρισμού των οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς σε 6ψήφια και 8ψήφια ανάλυση η πληροφόρηση είναι συγκεχυμένη, συνεπώς αναξιόπιστη επιστημονικά. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τα παραπάνω δεδομένα δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τις δύο κατηγορίες 4ψηφίων, καθώς στην πλειοψηφία των νομικών μονάδων χρησιμοποιούνται ΚΑΔ και των δύο κατηγοριών (μία κύρια δραστηριότητα και αρκετές δευτερεύουσες), καθώς και ΚΑΔ από άλλες κατηγορίες 4ψηφίων.

Εντούτοις, με βάση την πληροφόρηση εντός του κλάδου της αισθητικής στην επίσημη καταγραφή του 2014 για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας (C.E.P.E.C.) εμφανίζονταν 1580 εργαστήρια αισθητικής στην Ελλάδα, με 760 εξ αυτών στο κεντρικό σωματείο του Σ.ΕΠ.Α.Ε.. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία, τις ετήσιες μεταβολές στις εγγραφές νέων επαγγελματιών κυρίως στο κεντρικό σωματείο, τις γενικές μεταβολές στην επιχειρηματικότητα της χώρας και τις πιο ειδικές μεταβολές που εμφάνισε η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης, μπορούμε με αποδεκτές αποκλίσεις να εκτιμήσουμε ότι στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται πλέον περί τις 1320 επιχειρήσεις αμιγώς αυτοαπασχολούμενων επαγγελματιών αισθητικών, με τις 630 εξ αυτών εγγεγραμμένες στο κεντρικό σωματείο του Σ.ΕΠ.Α.Ε.

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας

Ο κλάδος της αισθητικής δεν παρουσιάζει εξαγωγική δραστηριότητα με την έννοια της παροχής υπηρεσιών ή πώλησης προϊόντων εκτός συνόρων, όπως συμβαίνει σε άλλους κλάδους. Εντούτοις, μπορεί να θεωρηθεί ότι ενισχύει, σε ορισμένες περιπτώσεις, μια εξωστρεφή παρουσία εκτός συνόρων, καθώς αρκετοί επαγγελματίες αισθητικοί διατηρούν στο πιστό τους πελατολόγιο ανθρώπους που έφυγαν και εργάζονται εκτός της χώρας. Πράγματι: Οι άνθρωποι αυτοί, σε κάθε ευκαιρία επιστροφής-ταξιδιού προς την πατρίδα, δεν αμελούν να επισκεφτούν και να περιποιηθούν τον εαυτό τους στο αγαπημένο τους εργαστήριο αισθητικής, πολλές φορές δε συνοδεύονται και από φίλους τους από το εξωτερικό, που έρχονται στο πλαίσιο διακοπών στη χώρα μας, και στους οποίους έχουν μιλήσει με τα καλύτερα λόγια για τις υπηρεσίες του εργαστηρίου και τον επαγγελματία αισθητικό της εμπιστοσύνης τους (στην προ- και ευελπιστούμε γρήγορα στη μετά-Covid εποχή).

Η σχηματισμένη καλή εικόνα ενισχύεται περαιτέρω από το επίπεδο επιστημονικών γνώσεων των ελλήνων επαγγελματιών αισθητικών, που υπερέχουν έναντι των beauticians των ευρωπαϊκών χωρών, με αποτέλεσμα, κατά την επιστροφή του ο εκτός συνόρων πελάτης, να μεταφέρει την καλή εικόνα σε μελλοντικούς επισκέπτες και η έξωθεν πελατεία σε περιόδους αυξημένης τουριστικής κίνησης στη χώρα μας, να αυξάνεται στους χώρους των εργαστηρίων αισθητικής. Το επίπεδο υψηλής επιστημονικής γνώσης των ελλήνων επαγγελματιών αισθητικών προβάλλεται και αναγνωρίζεται διεθνώς και μέσω της παρουσίας τους στα κοινωνικά δίκτυα.

Μια καλή ιδέα, λοιπόν, προς αξιοποίηση και έξυπνη χρήση της παραπάνω καλής πρακτικής (κάτι που θα μας απασχολήσει και σε επόμενα κεφάλαια όσον αφορά την μελέτη των παραγόντων αλλαγής και τη δημιουργία στρατηγικών προτάσεων για τον κλάδο) είναι η ανάπτυξη δικτύων εργαστηρίων ανά την Ελλάδα, με εξειδίκευση τουριστικής παροχής υπηρεσιών αισθητικής-ευεξίας, που μπορούν κάλλιστα να αναπτύξουν συνέργειες με τουριστικά πρακτορεία, ξενοδοχεία και άλλους παρόχους τέτοιων υπηρεσιών, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης επιχειρηματικής προσπάθειας που κάνει τα πρώτα της βήματα και έχει λάβει την ονομασία «Ιαματικός Τουρισμός».

3.6 Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Η γενικότερη αίσθηση που αποκομίζει κάποιος που ερευνά ανά την Ευρώπη το επάγγελμα του αισθητικού είναι ότι το επίπεδο εκπαίδευσης στον κλάδο της αισθητικής είναι κατά πολύ υψηλότερο στην Ελλάδα από ό,τι σε κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Πράγματι, αντίθετα με την Ελλάδα, η αισθητική στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζεται όχι ως ανεξάρτητη επιστήμη (Aesthetics Science, Professional Aestheticians), αλλά ως μέρος της γενικότερα επονομαζόμενης Βιομηχανίας της Ομορφιάς (Beauty Industry, Beauticians). Αυτό όμως, διαφοροποιεί αισθητά την προσέγγιση της εκπαίδευσης των εργαζομένων στον κλάδο της αισθητικής, άρα την απαραίτητη επιστημονική γνώση και τα επαγγελματικά προσόντα άσκησης του επαγγέλματος, και κατ' επέκταση τα επαγγελματικά δικαιώματα.

Κάθε προσπάθεια συγκέντρωσης στοιχείων ανά χώρα και ενοποίησής τους βγάζοντας οριζόντια συμπεράσματα για τον κλάδο της αισθητικής, εμπίπτει στο βασικό (και δύσκολο να αποφευχθεί) λάθος της ποιοτικής σύγκρισης με βάση ποσοτικά χαρακτηριστικά. Κι αυτό γιατί, πέρα από την Ελλάδα, όπου έχουμε ήδη επισημάνει ότι η επιστημονικότητα του επαγγέλματος είναι και νομικά και σε εκπαιδευτική διάρκεια δεδομένη και κατοχυρωμένη, κάθε χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει διαφορετική αντίληψη για την άσκηση της αισθητικής, βασισμένη στο πώς αντιλαμβάνεται η κοινωνία της το επάγγελμα.

Η εκπαίδευση κατατάσσεται κυρίως στο μετα-δευτεροβάθμιο επίπεδο, η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας δεν συνδέεται απαραίτητα με την κατοχή πτυχίου, και σε πολλές χώρες το επάγγελμα δεν είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο, ενώ σε άλλες που είναι, οι διαδρομές πρόσβασης στην άδεια άσκησης επαγγέλματος, συνδέονται είτε με τα χρόνια εμπειρίας ή με το επίπεδο διοικητικής επιχειρηματικής επιμόρφωσης. Σχετικά με το ευαίσθητο θέμα της προστασίας του γενικού δημοσίου συμφέροντος, στα κράτη στα οποία δεν έχει ρυθμιστεί το επάγγελμα, χρησιμοποιούνται είτε διαφοροποιημένες νομοθετικές πράξεις, που σε γενικές γραμμές αφορούν κυρίως θέματα προστασίας των καταναλωτών καθώς και θέματα υγιεινής και ασφάλειας, είτε η εθελοντική συμμόρφωση με ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης (πρότυπα).

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι, αντίθετα με τον υπόλοιπο ευρωπαϊκό χώρο που το επάγγελμα υπάγεται στον έλεγχο των Υπουργείων Εμπορίου των χωρών, στην Ελλάδα το επάγγελμα της/του αισθητικού ως προς την αδειοδότηση, τον έλεγχο άσκησης του επαγγέλματος και την τήρηση του κώδικα δεοντολογίας υπάγεται στις ελεγκτικές αρχές του Υπουργείου Υγείας, με συμμετοχή των εκπροσώπων των σωματείων επαγγελματιών του κλάδου, οι οποίοι προσδίδουν θεσμική περιφρούρηση και προστασία του δημοσίου συμφέροντος όπως αυτό μεταφράζεται σε ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας από πλευράς των επαγγελματιών φορέων. Για τον λόγο αυτόν, δεν απαιτούνται και δεν θεωρούνται απαραίτητες, για το επάγγελμα του αισθητικού στη χώρα μας, ούτε η χρήση διαφοροποιημένων νομοθετικών πράξεων, ούτε η συμμόρφωση με ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης.

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος	Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα
<p>Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του 	<p>Καινοτομία στα καλλυντικά προϊόντα: Οι εταιρείες παραγωγής καλλυντικών που προορίζονται για την καμπίνα του εργαστηρίου αισθητικής, πρωτοστατούν σε παγκόσμιο επίπεδο στην έρευνα και την ανάπτυξη γύρω από τα συστατικά των προϊόντων αυτών. Τα επονομαζόμενα «cosmeceuticals», από τη συνδυαστική χρήση των λέξεων «cosmetics» και «pharmaceuticals», δηλαδή καλλυντικά με υψηλά δραστικά συστατικά που μειώνουν όλο και περισσότερο τους χρόνους ανταπόκρισης του δέρματος στην θεραπευτική αγωγή του εργαστηρίου, εμπεριέχουν όλο και περισσότερη τεχνολογία και καινοτομία στην παραγωγή τους. Οι εταιρείες καινοτομούν για να διαφοροποιηθούν από τον ανταγωνισμό και να μειώσουν τα κόστη. Η ανάπτυξη της γενετικής υπόσχεται, επίσης, νέες γενιές καλλυντικών στο επόμενο διάστημα, με ονομασίες όπως genocosmetics, proteocosmetics, neuocosmetics, sensorial cosmetics, κ.ά., που σύντομα θα ενσωματωθούν στην καθημερινότητά μας.</p>
<p>Καινοτομία διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού 	<p>Καινοτομία στα μηχανήματα αισθητικής: Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στα επαγγέλματα υγείας αναβαθμίζεται, επανασχεδιάζεται και συνεχώς υιοθετεί κάθε νέο τεχνολογικό βήμα. Η επιστημονική έρευνα εντείνει συνεχώς τις προσπάθειές της να παρουσιάσει καινοτόμα μηχανήματα τα οποία θα βελτιώνουν εντυπωσιακά τα αποτελέσματα των αγωγών στο εργαστήριο, με λίγες μόνο συνεδρίες. Τα τελευταία χρόνια, είδαμε να τίθενται στη διάθεση της αισθητικής επιστήμης και του επαγγελματία αισθητικού μηχανήματα που κάνουν χρήση διαφορετικών τεχνολογιών, όπως Υπέρηχοι, Ραδιοσυχνότητες, Κρυολιπόλυση, LASER, HIFU, κ.ά. Αναμένονται συνεχώς νέα, στην υπηρεσία της ανάγκης για φροντίδα προσώπου και σώματος.</p>

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης

Καινοτομία στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ επαγγελματιών αισθητικών: Η δημιουργία συνεργατικών σχημάτων αποτελεί από μόνη της καινοτομία για την αισθητική, καθώς κάθε επαγγελματία αισθητικός, κλεισμένος στο εργαστήριό του, δεν έχει επαφή με άλλους επαγγελματίες αισθητικούς, δεν έχει μάθει να συνεργάζεται, και πολύ περισσότερο, να επιχειρεί σε συνεργατικά πλαίσια. Η πρώτη και έως τώρα μοναδική πρόταση για μια καινοτόμα στρατηγική ανάπτυξης ενός τέτοιου συνεργατικού σχήματος (οριζόντιο peer to peer cluster αισθητικών), βραβεύτηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "Coopetitive Open Innovation Networks (COINs)", στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών (Δεκέμβριος 2015), κερδίζοντας έπαινο και χρηματοδότηση και αποδεικνύοντας ότι μπορούν τα συνεργατικά σχήματα να αποτελέσουν καλή πρακτική για την αισθητική. Ο χώρος της αισθητικής έχει πολλά περιθώρια για καινοτόμες μεθόδους ανάπτυξης συνεργασιών όχι μόνο σε οριζόντια αλλά και σε κατακόρυφα clusters.

4. Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

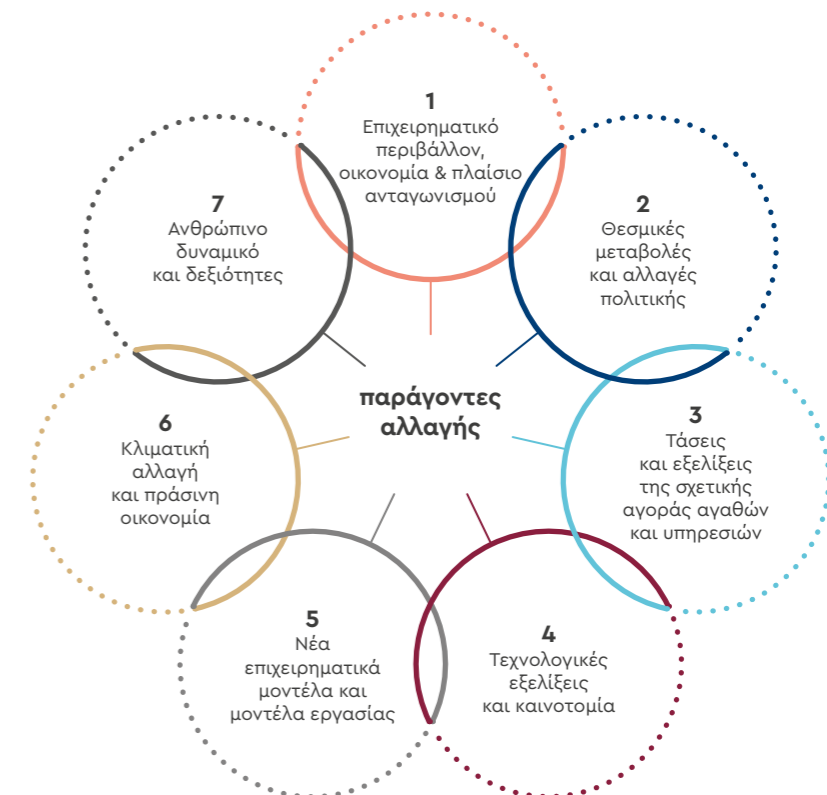
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1 Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος /κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Απότομη αύξηση αθέμιτου ανταγωνισμού & αδήλωτης εργασίας – Προβλήματα αντιποίησης επαγγέλματος

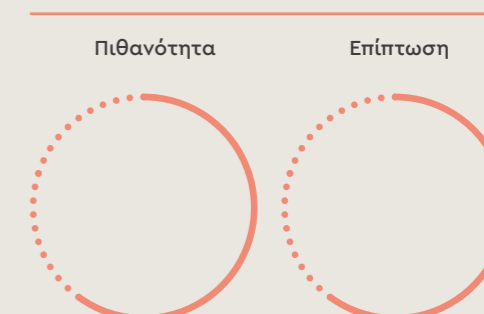
Αναλυτική περιγραφή:

Σημαντική απειλή αποτελεί η απότομη αύξηση της αντιποίησης επαγγέλματος από αδήλωτη εργασία ανθρώπων που δεν κατέχουν το επαγγελματικό δικαίωμα τέλεσης αισθητικών πράξεων. Ταυτόχρονα, ενέχει κινδύνους η είσοδος του ιατρικού κλάδου στην παροχή υπηρεσιών αισθητικής με ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και άνισο τρόπο προς τα εργαστήρια αισθητικής. Συναφή παραδείγματα αποτελούν η εκμετάλλευση της μη υποχρέωσης καταβολής ΦΠΑ στις ιατρικές υπηρεσίες με πιθανή επέκτασή της στην τέλεση αισθητικών πράξεων και η ενδεχόμενη επέκταση της συνταγογράφησης από τα φάρμακα στα καλλυντικά. Επισημαίνεται ότι το παραπάνω φαινόμενο σύμφωνα με καταγγελίες προς τα σωματεία, την Ομοσπονδία και τα Υπουργεία Υγείας και Ανάπτυξης επιταχύνθηκε την περίοδο που τα εργαστήρια αισθητικής παρέμειναν μεγάλο χρονικό διάστημα κλειστά με κρατική εντολή στη διάρκεια της πανδημίας του Covid19. Ως εκ τούτου, δεν αφορά πλέον επικίνδυνη τάση, αλλά υπαρκτό πρόβλημα.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-1 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αθέμιτος ανταγωνισμός, «ιατρική αισθητική»⁶, αδήλωτη εργασία, επαγγελματικά δικαιώματα

Οικονομικές πιέσεις επαγγελματιών και επιχειρήσεων λόγω υψηλής φορολόγησης και έλλειψης χρηματοδότησης

Αναλυτική περιγραφή:

Απαραίτητη κρίνεται η ελάφρυνση της φορολόγησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όσο και η δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα χρηματοδότησης. Ο παράγοντας της χρηματοδότησης είναι ζωτικής σημασίας για όλα τα επαγγέλματα υγείας που άπτονται της αξιοποίησης νέων τεχνολογιών. Ο αποκλεισμός του επαγγέλματος από την κωδικοποίηση RIS3 έχει θέσει εκτός ΕΣΠΑ τον βασικό ΚΑΔ των επιχειρήσεων του χώρου της αισθητικής, μειώνοντας σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα επένδυσης και την ανανέωση του εξοπλισμού των εργαστηρίων αισθητικής η οποία στηρίζεται περισσότερο σε ιδίους πόρους και συμμετοχή. Τη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027), είναι σημαντικό ο κλάδος να συμπεριληφθεί σε δράσεις και ευκαιρίες χρηματοδότησης. Η μη διαφανόμενη αποκατάσταση του αποκλεισμού από την κωδικοποίηση RIS3 για τον βασικό ΚΑΔ του επαγγέλματος, θα επιτείνει την αβεβαιότητα για το μέλλον της χρηματοδότησης των εργαστηρίων αισθητικής.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ΕΣΠΑ 2021-2027, χρηματοδοτήσεις, φορολογική ελάφρυνση, επιλεξιμότητα κλάδου αισθητικής

⁶ "ιατρική αισθητική": Όρος που χρησιμοποιείται κατά κόρον, χωρίς να έχει ξεκάθαρη θεσμική νομιμοποίηση. Οφείλεται κύρια στην υιοθέτηση της υπερβολής που δημιουργεί ο όρος medical aesthetics, καθώς η ορθή μετάφραση του όρου medical για το διεθνές εμπόριο μηχανημάτων και συσκευών είναι η χρήση σε χώρους υγειονομικού ενδιαφέροντος (άρα και αισθητικής) και όχι ιατρικός,-ή,-ό. Εάν ακόμα γινόταν αποδεκτή η αυστηρή μετάφραση του όρου medical ως ιατρικός,-ή,-ό, τότε η χρήση ενός τέτοιου όρου αποτελεί πλεονασμό για την αισθητική, καθώς η τελευταία ανήκει στις Βιοϊατρικές Επιστήμες (Biomedical Sciences) ως μέρος των Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας. Πράγματι σε αυτήν την περίπτωση θα είναι σαν να λέμε Ιατρική Βιοϊατρική Επιστήμη. Γίνεται, λοιπόν, προφανής ο πλεονασμός.

4.2 Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

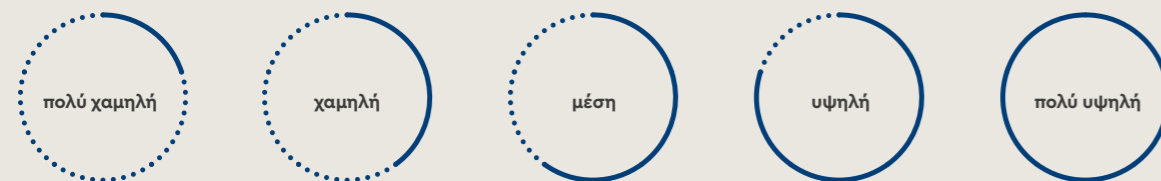
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

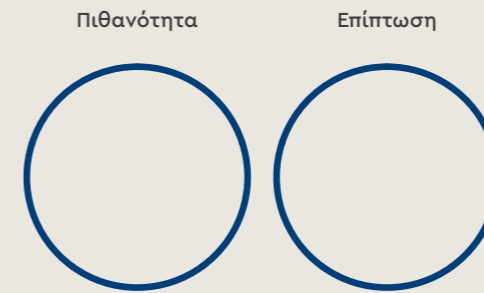
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Κίνδυνος περαιτέρω ενίσχυσης του αθέμιτου ανταγωνισμού εις βάρος των νόμιμων εργαστηρίων αισθητικής

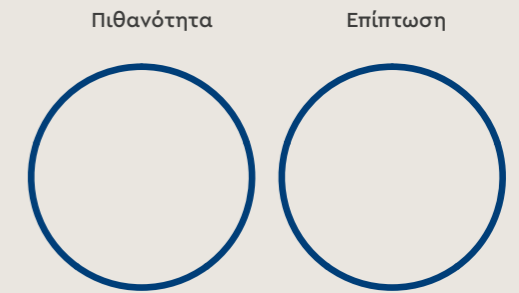
Αναλυτική περιγραφή:

Η συγκεκριμένη τάση αφορά στην ενδεχόμενη "νομιμοποίηση"/θεσμική ισχυροποίηση της έως τώρα τέλεσης υπηρεσιών αισθητικής σε μη αδειοδοτημένους χώρους και ανθρώπινο δυναμικό χωρίς άδεια άσκησης επαγγέλματος. Παράλληλα, επισημαίνεται η αύξηση της αδήλωτης εργασίας, σε βάρος της προστασίας του καταναλωτή όσον αφορά την υγιεινή και την ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών, με τελικό αντίκτυπο στη φήμη των νόμιμων εργαστηρίων αισθητικής και των επαγγελματιών αισθητικών.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: άδεια άσκησης επαγγέλματος, αδειοδοτημένα εργαστήρια αισθητικής, «πιστοποίηση γνώσεων αισθητικής»⁷, ασφάλεια και υγιεινή

Κίνδυνος απώλειας του πανεπιστημιακού κεκτημένου

Αναλυτική περιγραφή:

Απειλή αποτελεί η πιθανή οριστική κατάργηση του Τμήματος Αισθητικής και Κοσμητολογίας της Θεσσαλονίκης. Διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας του πανεπιστημιακού κεκτημένου, εάν δεν ισχυροποιηθεί το επιστημονικό έργο της Κατεύθυνσης Αισθητικής και Κοσμητολογίας του Τμήματος Βιοϊατρικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.). Βάσει αυτών, προκύπτει ανάγκη αντιμετώπισης της ενδεχόμενης ευρωπαϊκής ιστίμησης «προς τα κάτω», με τη δικαιολόγηση της ανάγκης προώθησης εκπαιδευτικής σύγκλισης, αποτέλεσμα ενεργοποίησης της συμφωνίας της Μπολόνια. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή του σχετικού νομοθετικού περιεχομένου πρέπει να διασφαλίζει την κατοχύρωση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου δικαιωμάτων στην αδειοδότηση λειτουργίας χώρων και άδειας άσκησης επαγγέλματος σε φυσικά πρόσωπα, αλλά και στις ίδιες τις δυνατότητες άσκησης του επαγγέλματος που συνεχώς διευρύνονται με την ανάπτυξη της τεχνολογίας.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: πανεπιστημιακή εκπαίδευση, διασφάλιση πλαισίου αδειοδότησης, «επικαιροποίηση/εκσυγχρονισμός»⁸ της νομοθεσίας στην αισθητική

⁷ "πιστοποίηση γνώσεων αισθητικής": οι επιστημονικές γνώσεις του αισθητικού, όπως οι αντίστοιχες γνώσεις του γιατρού, του δικηγόρου κτλ., δεν "πιστοποιούνται", προέρχονται και αποδεικνύονται από το πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Συνεπώς, ο συγκεκριμένος όρος, κρίνεται αδόκιμος και όπου αναφέρεται σε σχετικές δράσεις λειτουργεί παραπλανητικά όπως π.χ. στην προώθηση σεμιναρίων με αποδέκτη υποψήφιος εν δυνάμει εργαζόμενους και επιχειρηματίες. Επιπρόσθετα, πρέπει να αποφεύγεται, καθώς ενέχει μια επιπλέον επικινδυνότητα για τον κλάδο της αισθητικής, επιχειρώντας να συνδεθεί με επαγγελματικό δικαίωμα.

⁸ Η χρήση των συγκεκριμένων όρων, αντί της ορθής ορολογίας «συμπλήρωση/εμπλουτισμός της νομοθεσίας», κρίνεται αδόκιμη. Η/Ο πτυχιούχος αισθητικός απασχολείται «...και σε κάθε επαγγελματική δραστηριότητα που εμφανίζεται με την εξέλιξη της τεχνολογίας και αποδεδειγμένα καλύπτεται από το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς του». Στην παράγραφο αυτή του Π.Δ.83/89 «Επαγγελματικά Δικαιώματα Πτυχιούχων Αισθητικών» διασφαλίζεται η κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων αισθητικών. Κρίσιμη θεωρείται η διατήρηση της σύνδεσης του πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την άδεια άσκησης επαγγέλματος, την υγειονομική ευθύνη και την άδεια λειτουργίας χώρου τέλεσης αισθητικών πράξεων για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

4.3 Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

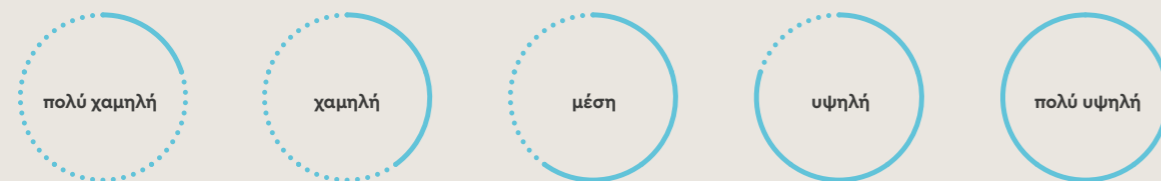
Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κ.ο.κ.)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

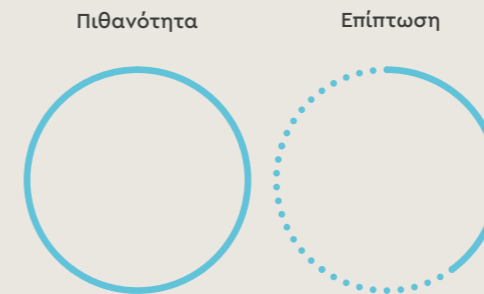
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Υψηλή γνώση των καταναλωτών και κατεύθυνσή τους από influencers

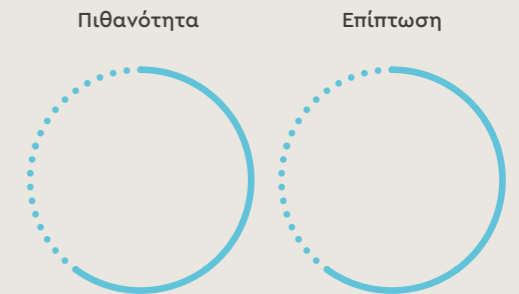
Αναλυτική περιγραφή:

Η τάση αφορά στην ενίσχυση της γνώσης των καταναλωτών/τριών ως αποτέλεσμα παρουσίας και αναζήτησης πριν την τελική επιλογή υπηρεσίας στα κοινωνικά δίκτυα. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται αναζήτηση ποιοτικών, άμεσων και γρήγορων, πιο επεμβατικών και αποτελεσματικών, αλλά και επικαιροποιημένης τεχνολογίας υπηρεσιών. Ο/Η πελάτης/ισσα, πλέον, είναι σε θέση να γνωρίζει ακριβώς διάρκεια, καλύτερη τιμή, πρωτόκολλο, για την επιλεγμένη του/της υπηρεσία, την οποία θα έχει κλείσει ηλεκτρονικά και αφού έχει αξιολογήσει κριτικές ή έχει κατευθυνθεί εμπιστευόμενος από beauty editors, youtubers, instagramers, tik-tokers, κ.ά. (γενικά influencers).

Χρόνος εκδήλωσης: Άμεσα, 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αξιολόγηση υπηρεσιών, άμεση διαφήμιση, έμμεση διαφήμιση, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επιλογή υπηρεσίας μέσω διαδικτύου, influencers

Αύξηση της ανάγκης εκπαίδευσης των επαγγελματιών αισθητικών σε διοικητικά θέματα

Αναλυτική περιγραφή:

Διαπιστώνεται αυξημένη έλλειψη γνώσεων διοίκησης και επιχειρηματικότητας των επαγγελματιών αισθητικών και συνεπώς υπάρχει ανάγκη εκπαίδευσής τους σε διοικητικά θέματα. Εξωστρέφεια, ενδυνάμωση των επαγγελματιών αισθητικών σε θέματα διοίκησης και πωλήσεων, απόκτηση οικονομικών γνώσεων και γνώσεων marketing, αλλά και γνώσεων διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, αποτελούν κάποια από τα πεδία των επιχειρηματικών δεξιοτήτων στα οποία πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν στοχευμένες εκπαιδευτικές δράσεις με στόχο την αναβάθμιση της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας. Η παραπάνω προσαρμογή αναμένεται να γίνει σταδιακά ενισχύοντας, τρόπον τινά, την ταυτόχρονη μεταστροφή του ρόλου των επαγγελματιών αισθητικών από την καθαρή παροχή υπηρεσίας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων διοίκησης και διαχείρισης που απαιτεί η προϊσταμενική θέση του επιβλέποντος υγειονομικά υπευθύνου στους χώρους τέλεσης αισθητικών πράξεων.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: εκπαίδευση σε διοικητικά θέματα, διά βίου μάθηση, επιχειρηματικές δεξιότητες, προώθηση των επαγγελματιών αισθητικών σε εταιρικές διευθυντικές θέσεις, αξιοποίηση πανεπιστημιακών δυνατοτήτων

4.4 Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

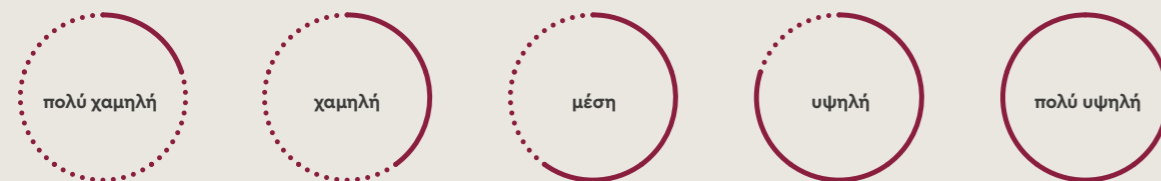
Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

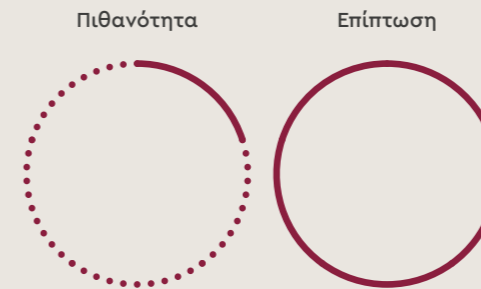
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων έρευνας και ανάπτυξης μεταξύ φορέων (επαγγελματικών οργανώσεων, πανεπιστημίων, κοκ)

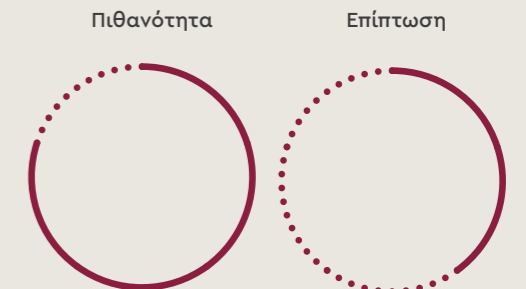
Αναλυτική περιγραφή:

Σημαντική ευκαιρία με αβέβαιη πιθανότητα αποτελεί η ισχυροποίηση του επιστημονικού και τεχνολογικού τομέα του κλάδου μέσω συνεργασιών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, με ενδυνάμωση της έρευνας στη δερμοαισθητική και τη δερμοκοσμητολογία και τη δημιουργία προηγμένης R'n'D κοιτίδας στη χώρα μας, με την ενεργό συμμετοχή σε αυτά τα συνεργατικά σχήματα επαγγελματιών και φορέων εκπροσώπησης, προκειμένου να μεταφερθούν από και προς το τοπικό επίπεδο γνώσεις και εξελίξεις. Τα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής δύναται να απορροφήσουν και να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες, εάν υπάρχουν.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: έρευνα και ανάπτυξη (R'n'D), «δερμοαισθητική και δερμοκοσμητολογία»⁹, πανεπιστήμιο, φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών

Χρήση νέων τεχνολογιών στην προσέγγιση πελατών και στη διά βίου μάθηση

Αναλυτική περιγραφή:

Επιτακτική κρίνεται η χρήση και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την προώθηση και την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού (πχ. ψηφιακό μάρκετινγκ) για τους νόμιμους χώρους τέλεσης αισθητικών πράξεων (νόμιμα εργαστήρια αισθητικής), με προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Η αναζήτηση του καταναλωτικού κοινού για αυτούς τους χώρους θα αυξήσει αντίστοιχα τη συμμετοχή των επαγγελματιών σε προγράμματα «διά βίου μάθησης», αναγκαία στον χώρο, η συμμετοχή στα οποία πλέον είναι ευκολότερη από ποτέ με την χρήση της τεχνολογίας.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για τα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής, πλατφόρμες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ψηφιακό μάρκετινγκ

⁹ «δερμοαισθητική και δερμοκοσμητολογία»: όροι που αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και έχουν προκαλέσει ποικίλες αντιδράσεις, καθώς η αισθητική εξ ορισμού της επαγγελματικής ιδιότητάς της έχει σημείο αναφοράς την καλή όψη του υγιούς δέρματος. Για τον λόγο αυτόν, η χρήση των εννοιών αυτών έχει θεωρηθεί υπερβολή.

4.5 Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

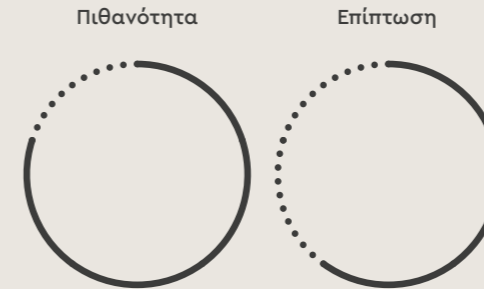
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση ανταγωνισμού στην εξαρτώμενη εργασία από μετακίνηση πληθυσμών

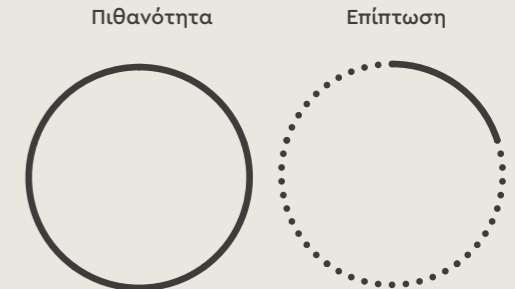
Αναλυτική περιγραφή:

Αναμένεται αυξημένος ανταγωνισμός στην εξαρτώμενη εργασία των ειδικών εφαρμογών αισθητικής/βοηθών (ακόμα και «διεθνής» σε επίπεδο μετακίνησης πληθυσμών) με πίεση του εργατικού κόστους. Μια τέτοια εξέλιξη θα έχει αντίκτυπο στην ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και εάν δεν διασφαλιστεί ένα κατώτατο όριο ποιοτικής παροχής, ενέχει κινδύνους για τη δημόσια υγεία.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αύξηση ανταγωνισμού, τεχνικό υπαλληλικό προσωπικό εφαρμογών αισθητικής, χειριστές μηχανημάτων, μασέρ, ποιοτικές υπηρεσίες

Επικράτηση μοντέλων εργασίας βασισμένων στη μείωση κόστους

Αναλυτική περιγραφή:

Θεωρείται φυσική εξέλιξη στο επάγγελμα η επικράτηση του ακόλουθου επιχειρηματικού μοντέλου: Ένας/μία επιχειρηματίας με έναν/μία ή δύο πτυχιούχους αισθητικούς ανά χώρο εργαστηρίου αισθητικής, εποπτεύοντες ομάδα τεχνητών-χειριστών μηχανημάτων (βοηθών) για λόγους εξοικονόμησης κόστους εργασίας. Παράλληλα, αναμένονται μεταβολές του ανθρώπινου δυναμικού άμεσα εξαρτώμενες από την εποχικότητα και την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού στη χώρα. Τέλος, προβλέπονται συμπράξεις μεταξύ των επαγγελματιών με στόχο την αξιοποίηση κοινών κτηριακών υποδομών για μείωση λειτουργικού κόστους.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: μείωση λειτουργικού κόστους, συμπράξεις επαγγελματιών και συνεργατικοί χώροι, εποχικότητα προσλήψεων στους βοηθούς, ιαματικός τουρισμός

4.6 Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

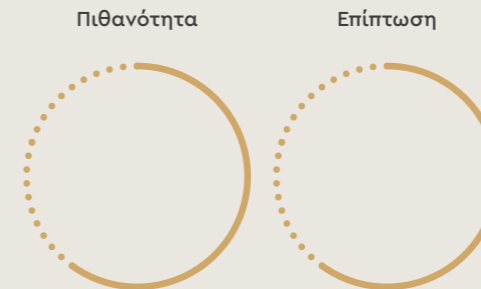
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αξιοποίηση πράσινων τεχνολογιών, συστημάτων και διαδικασιών

Αναλυτική περιγραφή:

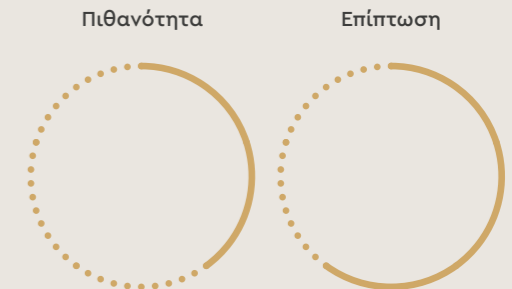
Τα επόμενα έτη αναμένεται σταδιακή υιοθέτηση πράσινων τεχνολογιών, συστημάτων και διαδικασιών από τους επαγγελματίες αισθητικούς. Συγκεκριμένες ενέργειες ανά πεδίο αναλύονται ως εξής:

- **Τεχνολογίες:** Πλήρης αντικατάσταση των ενεργοβόρων συσκευών από ανακυκλώσιμες, χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης συσκευές, των τοξικών υλικών στα καλλυντικά από βιοδιασπώμενα και των ρυπογόνων πρακτικών με φιλικού ή μηδενικού απορριμματικού αποτύπωματος (zero waste).
- **Συστήματα:** Δημιουργία αλυσίδων εργασίας παροχής υπηρεσίας με γνώμονα τη χαμηλή κατανάλωση ενέργειας (π.χ. εφαρμογή εργασιών που απαιτούν ζεστό νερό τις ώρες αυξημένης ηλιοφάνειας).
- **Διαδικασίες:** Καθιέρωση συστήματος ανακύκλωσης, περιορισμός χρήσης ρεύματος, μείωση κατανάλωσης χαρτιού και νερού με παρεμβάσεις και διαδικασίες ελέγχου αυτών. Το επίπεδο ενσωμάτωσης της παραπάνω τάσης είναι υψηλότερο σε ό,τι αφορά τους προμηθευτές του κλάδου, που έχουν κάνει σημαντικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Χρόνος εκδήλωσης: 5+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: ανακύκλωση, μείωση κατανάλωσης ρεύματος, ενεργειακή κλάση, μηδενικό απορριμματικό αποτύπωμα (zero waste)

Υιοθέτηση πράσινων τεχνολογιών και προϊόντων από επιχειρηματίες και καταναλωτές

Αναλυτική περιγραφή:

Αναμένεται, σε συγκρατημένο βαθμό, αλλαγή προτίμησης σε τεχνολογίες και προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον (δημιουργία περιβαλλοντικής επιχειρηματικής συνείδησης στον κλάδο), όπως και διαρκείς ενημερώσεις, προσπάθειες προώθησης βέλτιστων πρακτικών της αναφερόμενης κατηγορίας μέσω του Πανεπιστημίου, της ΟΣΕΔΑΕ και των τοπικών σωματείων. Χρήση κρατικών οικονομικών-φορολογικών κινήτρων για την αγορά και την εφαρμογή συσκευών και προϊόντων green tech παραγωγής και clean tech απόδοσης και επιβολής προστίμων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με περιβαλλοντικά πρότυπα.

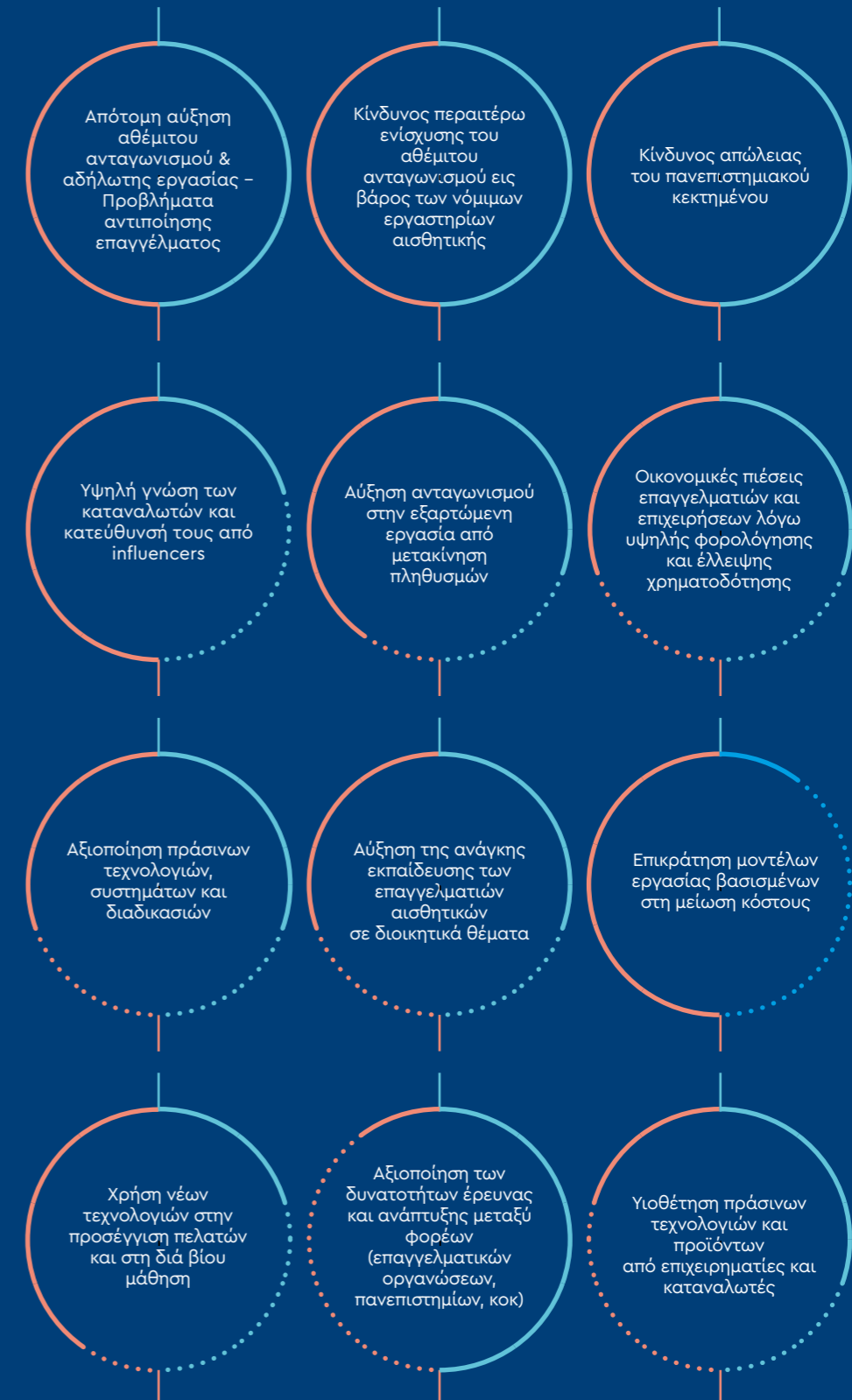
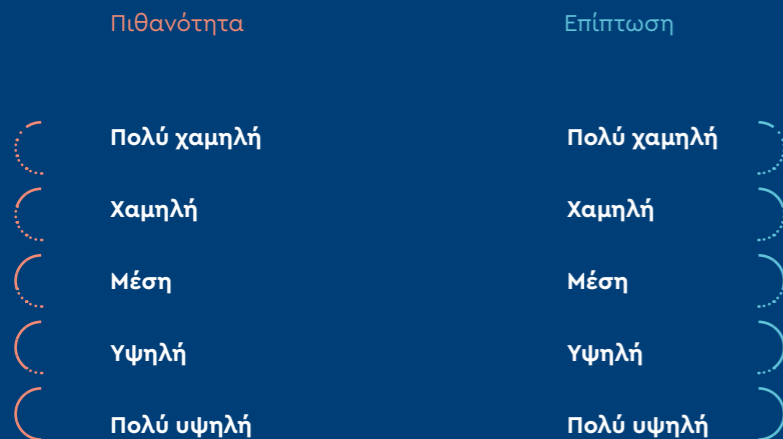
Χρόνος εκδήλωσης: 5+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: επιχειρηματική περιβαλλοντική συνείδηση, green tech, clean tech, κίνητρα/πρόστιμα μη συμμόρφωσης σε περιβαλλοντικά πρότυπα, νέες καταναλωτικές συνήθειες

4.7 Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Αισθητικού» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

5. Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή
και πρόγνωση
σημαντικότητας
δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες
σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά
δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές
δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία
μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες
επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές
δεξιότητες

χαρακτηριστικά,
στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα,
επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης
δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

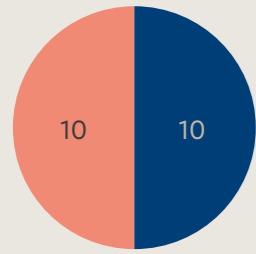
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Αισθητικού» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

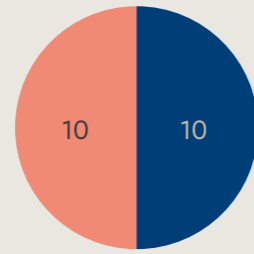
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

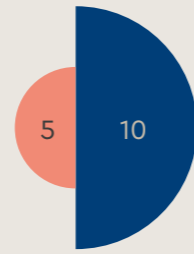
Επιστημονική γνώση όπως περιγράφεται στο πρόγραμμα σπουδών ανά βαθμίδα

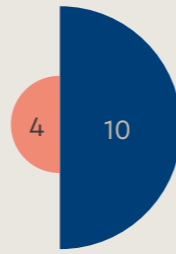
Λεπτή κινητικότητα χεριών σε τεχνικές ακριβείας πχ, σε μάλαξη, εφαρμογές ψιμυθίωσης

Εργασία στα πλαίσια του ιαματικού τουρισμού

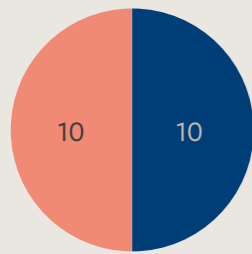

Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία

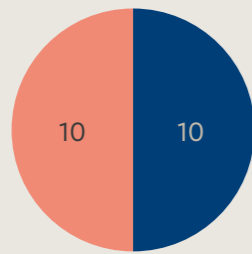

Επαγγελματικές δεξιότητες

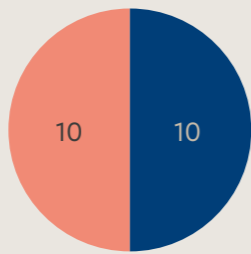
Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών

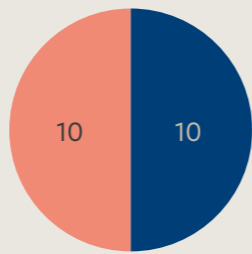
Επικέντρωση και προσοχή

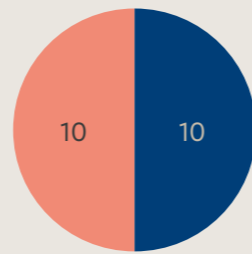
Υπολογισμός και διαχείριση του χρόνου

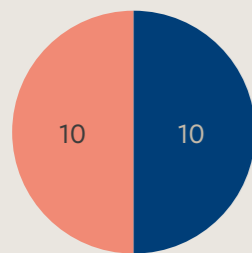
Προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων

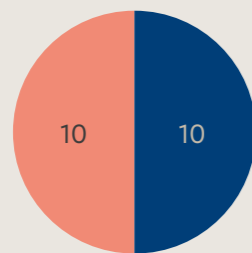
Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας

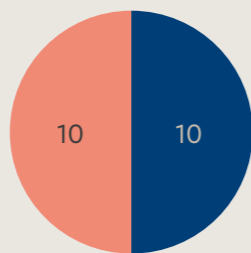
Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας

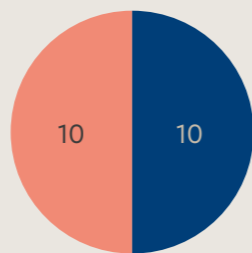
Αξιολόγηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων

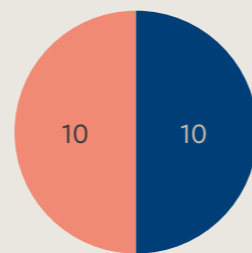
Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών

Διαχείριση οικονομικών και χρηματικών πόρων

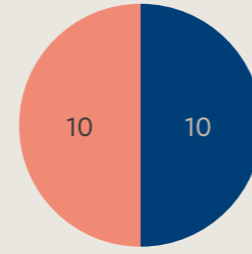

Προστασία προσωπικών δεδομένων

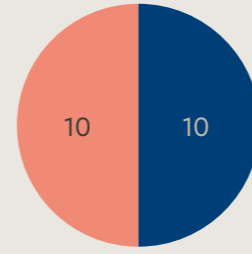

Γενικές δεξιότητες

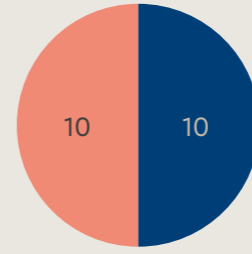
Ικανότητα συνεχούς μάθησης

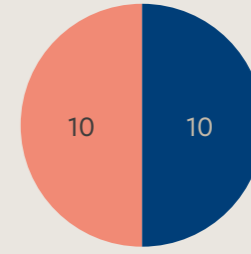
Επίλυση προβλημάτων

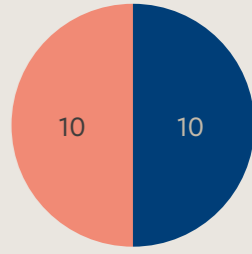
Ανάλυση - σύνθεση

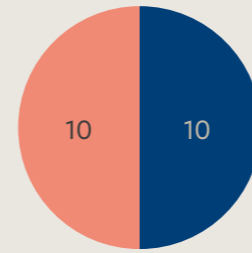
Συμπερασματική σκέψη

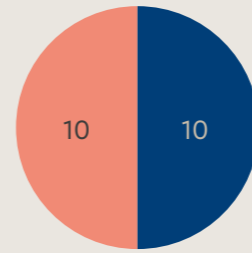
Κριτική σκέψη

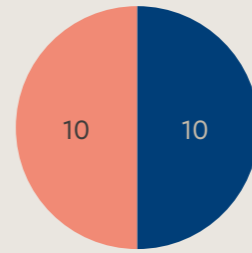
Ικανότητα συσχέτισης με άλλα άτομα

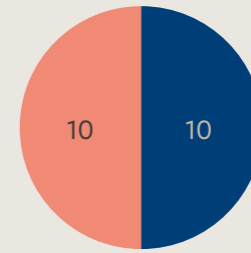
Ενσυναίσθηση

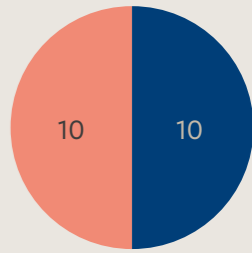
Διαχείριση του εαυτού

Υπευθυνότητα

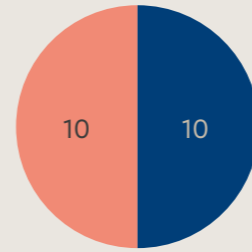

Λήψη αποφάσεων

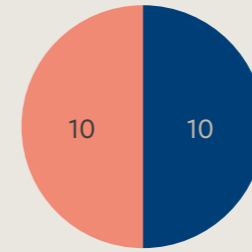

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

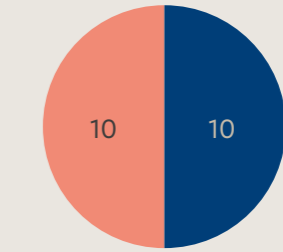
Αξιοπιστία

Ακεραιότητα

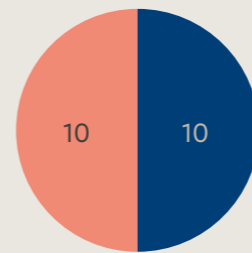

Εργασιακή ηθική

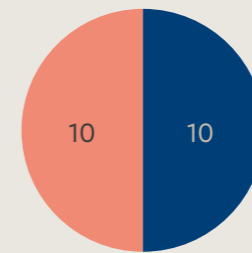

Κοινωνικές δεξιότητες

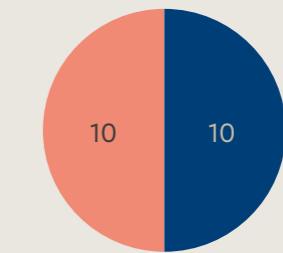
Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή

Σεβασμός και προστασία των προσωπικών δεδομένων

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας καθώς και εκείνες με τη μεγαλύτερη μείωση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025

Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία

Εφαρμογές αισθητικής σε μονάδες ιαματικού τουρισμού και θερμαλισμού

Διοίκηση τομέα αισθητικής σε συστέγαση επιχειρήσεων ή σε μεγάλες μονάδες

Εργασία υπό ειδικές συνθήκες (οικολ. κρίση, φυσ. καταστροφή, πανδημία)

Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον

Διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση

Πρωτοβουλία

Δεκτικότητα – Ανοιχτότητα

Αυτοπεποίθηση

Βασικές γνώσεις κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών

Δεξιότητες μειούμενης σημαντικότητας 2020–2025

Φυσική δύναμη

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη

Συνεργασία, ομαδική εργασία

Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης) -Ψύχραιμη στάση

Διαπραγμάτευση

Λήψη αποφάσεων

Συντονισμός έργων

Ηγεσία

Σχεδιασμός και οργάνωση

Προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων

Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας

Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία

Δεξιότητες σχετικές με τον ιαματικό τουρισμό

Δεκτικότητα – Ανοιχτότητα

Αυτοπεποίθηση

Βασική αιτία της έλλειψης

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Άλλη αιτία: προσωπικές στάσεις/συμπεριφορές (αποφυγή και μη διαχείριση συγκρούσεων, παθητικότητα)

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση

Διαφορετικής κατεύθυνσης αρχική εκπαίδευση

Διαφορετικής κατεύθυνσης αρχική εκπαίδευση

Άλλη αιτία: προσωπικές στάσεις/συμπεριφορές (έλλειψη ανάληψης ρίσκου, επιλογή επαγγελματικής ασφάλειας)

Άλλη αιτία: προσωπικές στάσεις/συμπεριφορές (έλλειψη ανάληψης ρίσκου, επιλογή επαγγελματικής ασφάλειας)

5.3 Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κ.ο.κ.

Πολυπλοκότητα

- Ικανότητα συνεχούς μάθησης
- Επίλυση προβλημάτων
- Ανάλυση – σύνθεση
- Συμπερασματική σκέψη (συλλογισμός, αιτιολόγηση, ερμηνεία)
- Κριτική σκέψη
- Επιστημονική γνώση όπως περιγράφεται από το πρόγραμμα σπουδών ανά βαθμίδα
- Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία

Επαναληπτικότητα

- Γραφή, ανάγνωση, κατανόηση κειμένου στη μητρική γλώσσα
- Βασικά μαθηματικά
- Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κτλ)
- Βασικές γνώσεις τεχνολογιών και εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Βασικές γνώσεις κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών
- Ξένη γλώσσα

Τυποποίηση

- Φυσική δύναμη
- Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών
- Χρήση εργαλείων και μηχανών
- Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Συνεργασία

- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία
- Εργασία στον ιαματικό τουρισμό
- Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών
- Εργασιακή ηθική

Χρήση μηχανών / εργαλείων

- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Βασικές γνώσεις φυσικών επιστημών (αρχές φυσικής, χημείας, βιολογίας κτλ)
- Βασικές γνώσεις τεχνολογιών και εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Επικέντρωση και προσοχή
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Φυσική δύναμη (αντικατάσταση από μηχάνημα ή εργαλείο)
- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας (αντικατάσταση από λογισμικό)
- Χρήση εργαλείων και μηχανών (αντικατάσταση από χαμηλότερο επίπεδο αμοιβής εργασίας)
- Αξιοπιστία (αντικατάσταση από νέο επιχειρηματικό μοντέλο)

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας
- Εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία
- Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)-Ψύχραιμη στάση

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων. Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων	●		
Επικοινωνία	●		
Δημιουργία περιεχομένου	●		
Ασφάλεια	●		
Επίλυση προβλημάτων	●		

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Γνώσεις ηλεκτρονικού εμπορίου	●		
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κοκ)		●	
Digital marketing προώθησης παρεχόμενων υπηρεσιών	●		
Χειρισμός εξειδικευμένων λογισμικών/εφαρμογών	●		

Η εμφάνιση στους προηγούμενους πίνακες των ψηφιακών δεξιοτήτων της/του επαγγελματία αισθητικού σε επίπεδο βασικού χρήστη και όχι σε υψηλότερο, οφείλεται στο γεγονός ξεκάθαρα διαφορετικής κατεύθυνσης στο επάγγελμα.

Με μοναδική εξαίρεση την ατομική ενασχόληση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το ιδιαίτερα ελκυστικό, εύχρηστο και φιλικό προς τον/την χρήστη/τρια πλαίσιο εφαρμογής τους που ανεβάζει, χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια, το επίπεδο της συγκεκριμένης ψηφιακής δεξιότητας σε επίπεδο ανεξάρτητου/ης χρήστη/τριας, οι υπόλοιπες ψηφιακές δεξιότητες δεν αποτέλεσαν βασικό σημείο επαγγελματικής ενασχόλησης (core business) και συνεπώς τέθηκαν μέχρι τώρα σε δεύτερη μοίρα από τις/τους επαγγελματίες αισθητικούς, οι οποίες/οι επιθυμούσαν να ασχοληθούν απεριόπαστες/οι και αποκλειστικά με τις αισθητικές πράξεις στο λειτούργημά τους.

Η λύση που δίδεται σε περιπτώσεις ανάγκης πιο εξειδικευμένης χρήσης ψηφιακής γνώσης/δεξιότητας, είναι αυτή της μίσθωσης υπηρεσιών ανάλογα με την περίπτωση (per case) ή σε μηνιαία βάση. Με άλλα λόγια, το εργαστήριο αισθητικής αναπτύσσει σταδιακά μια συμβατική σχέση, της όποιας αναγκαίας σχετικής υπηρεσίας, με εξειδικευμένους παρόχους (outsourcing), ενώ είναι αντίστοιχα εύκολα διαχειριζόμενο και το σχετικό κόστος, καθώς στην αγορά υπάρχει αυξημένη προσφορά τέτοιων υπηρεσιών.

Εντούτοις, στους πίνακες δεξιοτήτων της παραγράφου 5.1 όπου εμφανίζονται οι προγνώσεις αύξησης της σημαντικότητας σε αναγνωρισμένες δεξιότητες, στις ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες αλλά και συνολικά, η «εκπαίδευση ενηλίκων σε νέες τεχνολογίες, ηλεκτρονικό εμπόριο, επικοινωνία», εμφανίζει την μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας (+6 μονάδες) για την 5ετία 2020-2025 και συνεπώς καταγράφεται αρκετά δυναμικά πλέον η εμφάνιση της ανάγκης να ανέβει το επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων στον κλάδο.

5.5 Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

Η επαγγελματική ενασχόληση με την αισθητική, στο πλαίσιο του δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος, προϋποθέτει βαθιά επιστημονική γνώση (ανατομία, φυσιολογία, χημεία, κτλ.) στο εκπαιδευτικό επίπεδο *ό* που αντιστοιχεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που πλέον παρέχεται αποκλειστικά από το Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Αναλυτικά, το προπτυχιακό γνωστικό περιεχόμενο του Τμήματος, αναγράφεται στον σχετικό Οδηγό Σπουδών. Στη δεύτερη εκπαιδευτική βαθμίδα

Επαγγελματικές δεξιότητες

Η Αισθητική έχει τεράστια γκάμα ενασχόλησης, συνεπώς αναφορά σε ειδικές δεξιότητες πέραν των γνωστικών, γίνεται μόνο μέσω της αναγνώρισης στο πλαίσιο των επιμέρους τομέων ενασχόλησης. Με βάση την ανάπτυξη του θέματος στην σχετική ομάδα εστιασμένης συζήτησης, προέκυψε η επόμενη κατηγοριοποίηση:

- Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και προϊόντων μακιγιάζ. Στο λιανικό εμπόριο, η ειδική δεξιότητα που επικρατεί είναι η ικανότητα της πώλησης, με όλες της τις «υποκατηγορίες» όπως η προώθηση και η παρουσίαση (promotion), η δημιουργία ή η συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, η τηλεφωνική επικοινωνία για το follow-up ή την αναζήτηση feedback μιας προωθητικής ενέργειας, κ.ά.
- Παροχή υπηρεσιών αισθητικής καμπίνας και πιο επεμβατική αισθητική (π.χ. μεσοθεραπεία). Στην παροχή, οι απαραίτητες ειδικές δεξιότητες ακολουθούν την κίνηση του/της πελάτη/ισσας στον χώρο και αναδεικνύονται σε κάθε δυνατότητα εμφάνισης, από τη σωστή υποδοχή του/της πελάτη/ισσας, την τήρηση κανονισμών, την ορθή χρήση μηχανημάτων και πρωτοκόλλων περιποίησης, έως

Σημαντικότητα

Μόνο μία δεξιότητα στον πίνακα εμφανίζεται μειούμενης σημαντικότητας για την επόμενη 5ετία, αυτή της φυσικής δύναμης κατά 3 μονάδες κλίμακας. Είναι λογικό, καθώς η νανοτεχνολογία μικραίνει συνεχώς το βάρος των κεφαλών των επαγγελματικών μηχανημάτων αισθητικής και συνεπώς θα απαιτείται λιγότερη φυσική δύναμη στην χρήση τους. Αντιθέτως, αρκετές δεξιότητες αναμένεται να αυξήσουν την σημασία

του βοηθού, το γνωστικό περιεχόμενο καθορίζεται στο Περίγραμμα του ΕΟΠΠΕΠ για τον Ειδικό Εφαρμογών Αισθητικής. Τέλος, το γνωστικό αντικείμενο για το προπαρασκευαστικό πρόγραμμα του μεταλυκειακού έτους-τάξης μαθητείας για την ειδικότητα «Αισθητικής Τέχνης» του τομέα υγείας-πρόνοιας-ευεξίας των ΕΠΑ.Λ. καθορίζεται από το αντίστοιχο Πρόγραμμα Σπουδών.

- και την ορθή συνοδεία εκτός του εργαστηρίου μετά την ολοκλήρωση της υπηρεσίας.
- Υπηρεσίες αισθητικής θερμαλισμού, ιαματικού τουρισμού, μάλαξης και ευεξίας. Στον αναπτυσσόμενο ιαματικό τουρισμό, απαραίτητες θα είναι δεξιότητες όπως η ευχέρεια στην εκμάθηση και χρήση ξένων γλωσσών, η αναγνώριση της διαφορετικής κουλτούρας, η ανάπτυξη διαπολιτισμικών δεξιοτήτων (intercultural skills & competences) κ.ά.
- Υπηρεσίες τεχνικού τομέα (π.χ. αισθητική άκρων, δερματοστιξία, μόνιμο μακιγιάζ, προσθετική βλεφαρίδων, body painting, κ.ά.). Το σταθερό χέρι (λεπτή κινητικότητα της άκρας χείρας) είναι πολύ σημαντικό στις υπηρεσίες μακιγιάζ και δερματοστιξίας, η δημιουργική καλλιτεχνική ματιά και η πρωτοτυπία αναζητείται στο θεατρικό και κινηματογραφικό μακιγιάζ ή στο body painting, η προσήλωση στην λεπτομέρεια είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στις υπηρεσίες προσθετικής νυχιών, βλεφαρίδων, στον σχηματισμό φρυδιών, κ.ά.

τους για το επάγγελμα του αισθητικού, με μεγαλύτερη αύξηση κατά *ό* μονάδες κλίμακας να εμφανίζει η εκπαίδευση ενηλίκων σε θέματα νέων τεχνολογιών, ηλεκτρονικού εμπορίου και επικοινωνίας.

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Ο κλάδος της αισθητικής εμφανίζει μεγάλη έλλειψη στη συνεργασία και την ομαδικότητα, ειδικά μεταξύ πτυχιούχων επαγγελματιών αισθητικών. Βασικός λόγος το γεγονός της πολύχρονης σχέσης ανταγωνισμού των εργαστηρίων, το οποίο εντείνεται από το γεγονός της επίσης πολύχρονης ενασχόλησης με το αντικείμενο σε ατομικό επίπεδο. Οι αισθητικοί δεν έχουν μάθει να λειτουργούν ομαδικά και να συνεργάζονται, απόπειρες δε παλαιότερων χρόνων για συμπράξεις έχουν αποτύχει. Εντούτοις, η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση εντείνει σε κρίσιμο βαθμό την ανάγκη για συνεργασίες και οικονομίες κλίμακας μείωσης λειτουργικών

εξόδων. Επιπλέον, βασική έλλειψη παρατηρείται σε κάθε μορφή διοικητικού συντονιστικού και στρατηγικού σχεδιασμού με βάθος χρόνου, αποδεικνύοντας ότι οι αισθητικοί στην πραγματικότητα δεν λειτουργούν ως επιχειρηματίες μέσα στις επιχειρήσεις τους, αλλά ως αυτοαπασχολούμενες/οι. Για μεγάλο χρονικό διάστημα, ο κλάδος εμφάνιζε ιδιαίτερη οικονομική άνεση, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται ο μακροχρόνιος στρατηγικός σχεδιασμός. Στο κομμάτι που αφορά τη διοικητική ικανότητα, αυτή μέχρι τώρα δεν αποτελούσε αντικείμενο εκπαίδευσης για τον κλάδο. Στο εξής, αναμένεται αυτό να αλλάξει σημαντικά.

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Ένα πολύ μικρό μέρος των δεξιοτήτων, μόλις τέσσερις (4) τον αριθμό, θεωρείται ότι κινδυνεύει να απαξιωθεί σε *ό*,τι αφορά τη χρήση του από τις/τους επαγγελματίες αισθητικούς και μάλιστα με διαφορετικές αιτίες απαξίωσης, για την ακρίβεια, αντικατάστασης. Περισσότερο προφανής, η αντικατάσταση στη δεξιότητα της φυσικής δύναμης, η οποία εμφανίζεται, όπως είδαμε, να χάνει και από τη

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Συντριπτικά ο τομέας της εκπαίδευσης υπερέχει σε αυτήν την κατηγορία απαντήσεων στο εργαλείο αναφοράς, ακριβώς διότι το επάγγελμα, όπως έχουμε πει πολλές φορές, είναι συνδεδεμένο και «οικοδομημένο» με βάση την επιστημονική γνώση, χωρίς την οποία δεν υφίσταται. Είναι αναμενόμενο και λογικό, η διάσταση αυτή να εμφανίζεται και στις

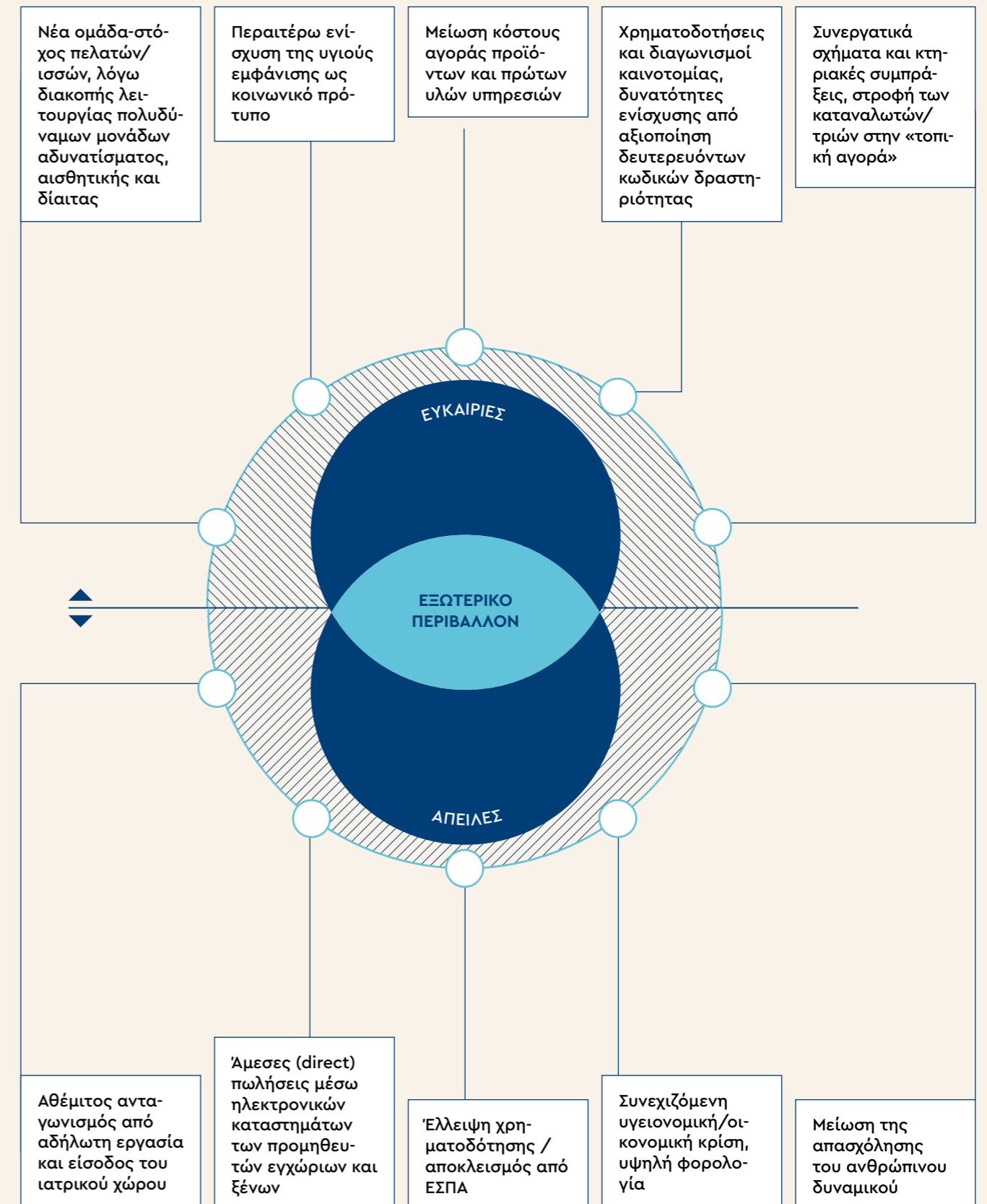
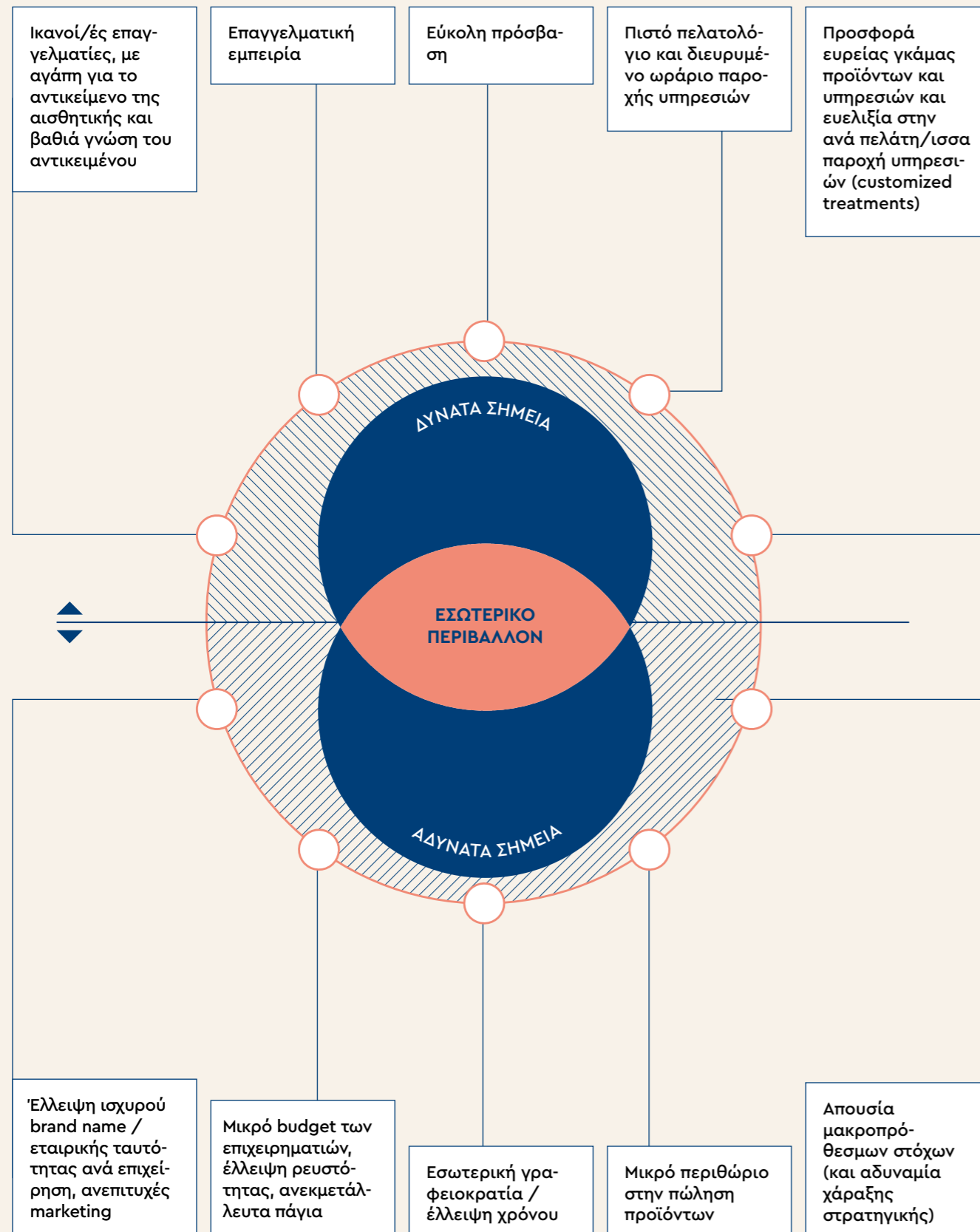
απαντήσεις που αφορούν τις απαραίτητες δεξιότητες για επαγγελματική ενασχόληση με επιτυχία στον κλάδο.

6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

7. Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Βασικό προαπαιτούμενο είναι η συνειδητοποίηση της κρισιμότητας των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο κλάδος, οι οποίοι επιδρούν αρνητικά στην εύρυθμη λειτουργία του. Απαραίτητη κρίνεται αρχικά η συσπείρωση του κλάδου με στόχο την αντιμετώπισή τους. Φορέας της συσπείρωσης αυτής μπορεί να αποδειχτεί η Ομοσπονδία. Έτσι, στο επόμενο διάστημα, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν ενημερώσεις μέσω των τοπικών σωματείων σε όλες/όλους τις/του επαγγελματίες αισθητικούς στην Ελλάδα και με κεντρικό μέσο ενημέρωσης την Ομοσπονδία να γίνουν συντονισμένες κινήσεις, τόσο σε επίπεδο συμμετοχής σε δράσεις χρηματοδότησης, όσο και θεσμικής ενδυνάμωσης. Με απόλυτη στήριξη της γενικότερης προσπάθειας του κλάδου και τελικό αποδέκτη αυτής το Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, αυτό θα δυναμώσει σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό. Κύριος στόχος είναι η αποφυγή της υποβάθμισης επιπέδου της επιστημονικής εκπαίδευσης της αισθητικής στο σχετικό ευρωπαϊκό επίπεδο εκπαίδευσης. Σταδιακά, τα επόμενα βήματα είναι βασισμένα στην εξωστρέφεια του κλάδου, ώστε σε όρους marketing να αποκατασταθεί η εικόνα του επαγγέλματος όσον αφορά το "positioning", δηλαδή την εντύπωση που δημιουργείται στο μυαλό μιας/ενός μέσης/μέσου καταναλώτριας/καταναλωτή όταν ακούει τη λέξη «αισθητική». Ιδιαίτερα σημαντική για τα επόμενα βήματα ενδυνάμωσης του κλάδου, αποτελεί, επίσης, η επίτευξη ισχυρής δικτύωσης με δημιουργία δυνατών συνεργασιών, αρχικά σε τοπικό επίπεδο από τα σωματεία επαγγελματιών και μετέπειτα πανελλαδικά. Η στροφή, επίσης, του κλάδου προς νέες δυνατότητες ανάπτυξης (όπως στο πλαίσιο του ιαματικού τουρισμού), με δυνατές κατακόρυφες συνεργασίες, αμέσως μόλις η πανδημία του Covid-19 περιοριστεί, αναμένεται να δώσει επιχειρηματική διέξοδο στις/στους επαγγελματίες του κλάδου και κοινό όραμα.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Ανάλυση δράσης των επαγγελματιών αισθητικών με αλλαγή της στάσης αναμονής χρηματοδοτήσεων για τον κλάδο, από «παθητική» σε «ενεργητική»

Οι επιχειρήσεις του κλάδου της αισθητικής έχουν πληγεί επικίνδυνα όσον αφορά στην επιβίωσή τους, τόσο κατά την διάρκεια της 10ετούς οικονομικής κρίσης 2009–2019, όσο και από τη μετέπειτα έλευση της πανδημίας της Covid19. Εντούτοις, τα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, όπως έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια, δεν είναι ωφέλιμα για τις/τους επαγγελματίες αισθητικούς. Οι χρηματοδοτήσεις με τη μορφή επιδοτήσεων δύναται να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις του κλάδου, μέχρι τώρα όμως δεν είναι σε λογικό και διαχειρίσιμο πλαίσιο. Ειδική αναφορά έχει γίνει επίσης και στον αποκλεισμό της δραστηριότητας από τους τομείς προτεραιότητας της RIS3, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις του κλάδου να αποκλείονται αδικώς από τις σχετικές χρηματοδοτήσεις. Η πρόταση στρατηγικής λύσης είναι η αναζήτηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε επίπεδο κλάδου και η δρομολόγησή τους με οριοθέτηση από τις/τους ίδιες/ίδιους τις/τους επαγγελματίες. Ο συντονισμός της δράσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω της Ομοσπονδίας.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Για το νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο 2021–2027, είναι αναγκαίο να πιέσουν οι φορείς (επιμελητήρια, σωματεία, ομοσπονδία, συνομοσπονδία) προς την ένταξη/επιλεξιμότητα και χρηματοδοτική ενίσχυση του κλάδου
- Χρειάζεται εύρεση λύσης για τη δυνατότητα συμμετοχής, τουλάχιστον όσον αφορά τα χρηματοδοτικά εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΣΠΑ, αλλά και να επισημανθεί η αναγκαιότητα ύπαρξης για τον κλάδο προγραμμάτων χρηματοδότησης για βοηθητικό προσωπικό
- Συνεργασία με τις Επιτροπές Γυναικείας Επιχειρηματικότητας των Επιμελητηρίων για επιδοτήσεις στην αγορά εργασίας προσλήψεων προσωπικού
- Μεταφορά ενημερώσεων σχετικά με την εμφάνιση ευκαιριών χρηματοδότησης από την Ομοσπονδία προς τα τοπικά σωματεία

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Οικονομική ενίσχυση, αναγκαία πλέον για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων του κλάδου

2. Επιστημονική εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και «διά βίου μάθηση». Διαφύλαξη, ενίσχυση και αξιοποίηση του «πανεπιστημιακού» κεκτημένου

Εξ αρχής το επάγγελμα της/του αισθητικού προσδιορίστηκε και θεσμοθετήθηκε ως επάγγελμα υγείας. Η διαφύλαξη αυτής της ιδιότητας «ως κόρη οφθαλμού» για μια συνεχόμενη 50ετία, οδήγησε στην ένταξη του επαγγέλματος στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως αναφέρθηκε στις ομάδες εστιασμένης συζήτησης, ως επάγγελμα υγείας, ενισχύθηκε σταδιακά σε εκπαιδευτικό επίπεδο όλα αυτά τα χρόνια, πάντα ως επάγγελμα υγείας και πλέον αποτελεί στη χώρα μας κατεύθυνση 4ετούς πανεπιστημιακής φοίτησης που οδηγεί σε πτυχίο Βιοϊατρικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.). Μετά την ανεπιτυχή είσοδο του Τμήματος Αισθητικής και Κοσμητολογίας της Θεσσαλονίκης, όμως, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), κινδυνεύει η παραμονή του επαγγέλματος στο πανεπιστημιακό εκπαιδευτικό επίπεδο 6, το οποίο έχει κατακτηθεί όλα αυτά τα χρόνια θεσμικής του παρουσίας. Με δεδομένη τη διαφορετική αντιμετώπιση του επαγγέλματος στις χώρες της Ευρώπης, είναι απαραίτητη η διαφύλαξη, η ενίσχυση και η αξιοποίηση του «πανεπιστημιακού» κεκτημένου στη χώρα μας, με αντίκτυπο συνολικά για την επιστήμη της αισθητικής.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Θα πρέπει να παραμείνει αδιαπραγμάτευτος όρος η κατοχή πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας της αισθητικής στην χώρα μας
- Είναι απαραίτητη η ανάδειξη της «ελκυστικότητας» της επιστήμης της αισθητικής, γνωστικά-εκπαιδευτικά και επαγγελματικά, ώστε να ενισχύεται το νεοϊδρυθέν Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και να συνεχίσει να προσελκύει, από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, φοιτήτριες/φοιτητές κατ' επιλογήν
- Το βάρος πρέπει να μεταφερθεί τα επόμενα χρόνια στην έρευνα, τη μελέτη και την εξειδικευμένη αρθρογραφία στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης και διδακτορικών, που λείπουν από τον κλάδο

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Η ενίσχυση, σταθεροποίηση και ανάπτυξη της επιστήμης της αισθητικής αποτελεί μέγιστο θέμα βιωσιμότητας για το μέλλον της αισθητικής και παραμονής της σε επιστημονικό και όχι σε τεχνικό επίπεδο

3. Ενίσχυση εξωστρέφειας και δικτύωσης των επαγγελματιών αισθητικών ως απάντηση στον αθέμιτο ανταγωνισμό

Η εικόνα που παρουσιάζει η αγορά χαρακτηρίζεται από στρεβλώσεις. Αρκετές/οί παρουσιάζονται ως επαγγελματίες, χωρίς να έχουν πτυχίο αισθητικού και λειτουργούν παράνομα εργαστήρια, εκμεταλλεόμενες/οι τις/τους καταναλώτριες/καταναλωτές. Το τελευταίο διάστημα, πληθαίνουν οι καταγγελίες που αφορούν στην κακή παροχή υπηρεσιών αισθητικής, με αποτέλεσμα την πρόκληση σωματικών βλαβών και την οικονομική εκμετάλλευση πελατισσών/πελατών. Οι καταγγελίες αυτές αφορούν στο σύνολό τους περιπτώσεις όπου οι επιχειρηματίες δεν τηρούσαν τη νόμιμη διαδικασία έκδοσης άδειας λειτουργίας ή παραποιούσαν άδειες άλλων τεχνικών επαγγελματιών ομορφιάς όπως κομμωτηρίων, καταστημάτων περιποίησης άκρων, κ.ά., παρουσιάζοντας τους χώρους ως εργαστήρια αισθητικής.

Επιπρόσθετα, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί των Γενικών Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών αδυνατούν να ελέγξουν την κατάσταση στην αγορά σε περιοχές όπου δραστηριοποιούνται όμιλοι επιχειρήσεων που διαθέτουν πολλά υποκαταστήματα και μετακινούν σε κυλιόμενα ωράρια εργασίας τους/τις επιστημονικά υπευθύνους/ες αισθητικούς. Το επάγγελμα, όμως, πρέπει να προστατευθεί και μαζί με αυτό και ο/η καταναλωτής/τρια.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Μεγάλο στοίχημα για τον κλάδο της αισθητικής αποτελεί το ζήτημα της δικτύωσης και της συνεργασίας των θεσμικών οργάνων των εκπροσώπων των επαγγελματιών αισθητικών, των κοινωνικών φορέων και όλων των ενδιαφερομένων για την επιστήμη της αισθητικής, στο πλαίσιο της προστασίας του επαγγέλματος. Είναι μια προσπάθεια πολύ δύσκολη, σε βαθμό που φαντάζει αδύνατη, αλλά δεν υπάρχει μέλλον για τον κλάδο, αν δεν επιτευχθεί
- Η αναγκαιότητα επίσημης ενημέρωσης προς το καταναλωτικό κοινό του ποιος έχει το δικαίωμα και κάτω από ποιες προϋποθέσεις εξασφάλισης της δημόσιας υγείας, να ασκεί το επάγγελμα του αισθητικού, γίνεται επιβεβλημένη. Η ανάπτυξη εξωστρέφειας για τους επιχειρηματίες επαγγελματίες αισθητικούς των νόμιμων εργαστηρίων αισθητικής με τη σημασία και την κρισιμότητα για την βιωσιμότητά τους, είναι μονόδρομος

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Ισχυροποίηση και προστασία του επαγγέλματος, επιστροφή των καταναλωτών/τριών στα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής, επίτευξη βιωσιμότητας των νόμιμων εργαστηρίων αισθητικής σε μια δύσκολη εποχή για τους/τις ελεύθερους/ες επαγγελματίες κατόχους ατομικών επιχειρήσεων όπως αποτελούν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους τα εργαστήρια αισθητικής

7.2 Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Φορολογικά κίνητρα και στήριξη των επαγγελματιών αισθητικών στο ανταγωνιστικό επιχειρηματικό πεδίο

Χρειάζεται η παρουσία των συλλογικών οργάνων στη γενική αντιμετώπιση των αιτημάτων για φορολογικές ελαφρύνσεις με ιδιαίτερη προσοχή. Αναζητούνται φορολογικές ελαφρύνσεις και κίνητρα για τις επιχειρήσεις του κλάδου της αισθητικής που έχουν βρεθεί σε δεινή θέση μια συνεχιζόμενη δωδεκαετία (δεκαετής οικονομική κρίση και διετής παρουσία της πανδημίας της Covid19 στη χώρα μας). Θα πρέπει, επίσης, να γίνει πρόβλεψη για επιθετική επιχειρηματική δραστηριοποίηση στη χώρα μας από μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους του εξωτερικού, που αργά ή γρήγορα θα κληθούν να αντιμετωπίσουν οι μικρομεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις του κλάδου. Σημειώνεται δε το πλεονέκτημα των ομίλων αυτών έναντι των ατομικών και οικογενειακών επιχειρήσεων που στην πλειοψηφία τους αποτελούν την «ραχοκοκαλιά» της ελληνικής οικονομίας (φυσικά το ίδιο συμβαίνει και στις επιχειρήσεις του κλάδου της αισθητικής), να επιμερίζουν τις οικονομικές τους επιβαρύνσεις σε διάφορες εταιρείες, που εδρεύουν ακόμα και σε διαφορετικά κράτη.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Το θέμα, γενικά, του ανταγωνισμού, είναι αντιστρόφως ανάλογο με το θέμα της φορολογικής ελάφρυνσης. Ενδεχόμενη υπερβολική μείωση στην επιχειρηματική φορολόγηση θα είναι ιδιαίτερα ελκυστική στην έξωθεν επιχειρηματική δραστηριοποίηση στη χώρα μας, κάτι το οποίο θα αποβεί μοιραίο για τα υπάρχοντα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής. Θα πρέπει να ζητηθούν, λοιπόν, φορολογικές «ελαφρύνσεις» για τον κλάδο, όχι όμως στον βαθμό που μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα στις/στους επαγγελματίες αισθητικούς
- Προτείνεται να εξεταστεί, εντούτοις, η μείωση της φορολογικής κλίμακας για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα (έχει θεσμοθετηθεί ήδη σε χώρες του εξωτερικού) ως μέτρο στήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας, γενικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης αλλά και ειδικά έναντι στην πανδημία της COVID19

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Η προσεκτική μελέτη φορολογικών ελαφρύνσεων, με συμμετοχή των κοινωνικών φορέων και των φορέων των επαγγελματιών, αναμένεται να δώσει στήριξη και ώθηση στην επιχειρηματικότητα του κλάδου

2. Εφαρμογή της νομοθεσίας, ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών και δημιουργία εκσυγχρονισμένου πλαισίου επιβολής κυρώσεων

Για τον εγχώριο αθέμιτο ανταγωνισμό, το μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάζεται στην αντιποίηση του επαγγέλματος που προέρχεται από χώρους που δεν διαθέτουν τη σχετική άδεια και τον άνισο τρόπο με τον οποίον φαίνεται ότι υπεισέρχεται στον χώρο της αισθητικής ο ιατρικός χώρος. Παρόλο που η νομοθεσία είναι σαφής όσον αφορά το πλαίσιο εφαρμογής αισθητικών πράξεων σε ιατρεία (στη συστέγαση διαφορετικών επαγγελματικών μονάδων του χώρου της υγείας απαιτείται συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις ανά μονάδα, συνεπώς διαφορετική άδεια λειτουργίας), εντούτοις εμφανίζεται διενέργεια αισθητικών πράξεων χωρίς ξεχωριστή άδεια λειτουργίας ή/και χωρίς την ύπαρξη υπευθύνου/ης επαγγελματία αισθητικού. Αυτό που αναδείχθηκε, επίσης, είναι η διαπίστωση έλλειψης της δυνατότητας των δημοσίων λειτουργιών σε περιφέρειες, νομαρχίες κτλ. αλλά και των οργάνων της τάξης να παρέμβουν με ελέγχους και πρόστιμα στους παραβάτες. Η παρατηρούμενη μη τήρηση του θεσμικού πλαισίου έχει υψηλό βαθμό επικινδυνότητας για τον κλάδο, καθώς δημιουργεί ανεξέλεγκτη κατάσταση όσον αφορά τον αθέμιτο ανταγωνισμό και την αντιποίηση επαγγέλματος. Οι επιχειρηματίες πλήττονται από κακές πρακτικές που δημιουργούν κακό όνομα στον κλάδο και τελικός/ή αποδέκτης/τρια είναι ο/η καταναλωτής/τρια που προσλαμβάνει λανθασμένα μηνύματα για τους χώρους που μπορεί να εμπιστευτεί με ασφάλεια για τις αισθητικές πράξεις, κάνει λανθασμένες επιλογές και βάζει σε κίνδυνο την υγεία του/της.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Στις συζητήσεις με τους/τις επαγγελματίες του κλάδου, αναδεικνύεται το βασικό θεσμικό πρόβλημα που γιγαντώνεται για την αισθητική: αυτό της αδυναμίας τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας από τους δημόσιους λειτουργούς, καθώς δεν υφίσταται εκσυγχρονισμένο πλαίσιο επιβολής κυρώσεων προς τους παραβάτες, σε βαθμό προκλητικό και επικίνδυνο πλέον για τα νόμιμα εργαστήρια
- Η ενέργεια που απαιτείται είναι η ισχυροποίηση της παρουσίας των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργάνων του κλάδου της αισθητικής στον έλεγχο της αντιποίησης του επαγγέλματος από όπου και αν προέρχεται και η ανάπτυξη ενός εκσυγχρονισμένου πλαισίου παραδειγματικής επιβολής κυρώσεων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Μείωση του αθέμιτου ανταγωνισμού και της αντιποίησης που δέχονται τα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής, επιστροφή του όγκου των αισθητικών πράξεων ξανά στα νόμιμα εργαστήρια αισθητικής, διασφάλιση της δημόσιας υγείας

3. Διαφύλαξη των διαδικασιών αδειοδότησης στην άσκηση του επαγγέλματος και τη λειτουργία των χώρων τέλεσης αισθητικών πράξεων

Στην Εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ εμφανίζεται μια τάση μείωσης προϋποθέσεων αδειοδότησης των επιχειρηματικών επαγγελματικών μοντέλων με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα εξειδίκευσης και να αμβλυθούν οι «δυσκολίες» στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Ταυτόχρονα, η ευρωπαϊκή κατεύθυνση της ύπαρξης των λιγότερων δυνατών «εμποδίων» με βάση πτυχία και εξειδικεύσεις στην αγορά εργασίας ενισχύει την μείωση των αναστολών στην άσκηση επαγγέλματος από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, κάνοντας τα πράγματα ιδιαίτερα δύσκολα για το υπάρχον καθεστώς σύνδεσης του πτυχίου της/του αισθητικού με την άδεια άσκησης επαγγέλματος. Όμως, η αισθητική ανήκει στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Η όποια πρόταση «απλούστευσης» των διαδικασιών ελέγχου στην αδειοδότηση της επαγγελματικής άσκησης αλλά και στην αδειοδότηση της λειτουργίας των χώρων τέλεσης αισθητικών πράξεων δημιουργεί κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Θα πρέπει, λοιπόν, να διασφαλιστούν οι υπάρχουσες διαδικασίες.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Η συμμετοχή των εκπροσώπων των επίσημων συνδικαλιστικών οργάνων των αισθητικών στη λήψη αποφάσεων σε θέματα ελέγχου του πλαισίου λειτουργίας του επαγγέλματος διασφαλίζει ότι η όποια αναγκαία μετάβαση σε νέο πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος γίνεται με σωστό σχεδιασμό και στόχευση. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να μη θίγονται σε καμία περίπτωση κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα διασφαλίζοντας, κυρίως, ταυτόχρονα και το γεγονός ότι ζητήματα που αφορούν και έχουν αντίκτυπο στη δημόσια υγεία, λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Η γνώση και η εμπειρία των επαγγελματιών του χώρου, μπορούν να προλάβουν περιπτώσεις απλοποίησης διαδικασιών που εγκυμονούν δυσάρεστες και επικίνδυνες καταστάσεις για τη δημόσια υγεία

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Επίτευξη της διαφύλαξης της δημόσιας υγείας από ανεπιτυχή απλούστευση διαδικασιών που αφορούν επάγγελμα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας όπως είναι το επάγγελμα της/του αισθητικού

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Ανάληψη δράσης των επαγγελματιών αισθητικών με αλλαγή της στάσης αναμονής χρηματοδοτήσεων για τον κλάδο, από «παθητική» σε «ενεργητική»	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●		
Επιστημονική εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και «διά βίου μάθηση». Διαφύλαξη, ενίσχυση και αξιοποίηση του «πανεπιστημιακού» κεκτημένου	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Πανεπιστήμιο		●	
Ενίσχυση εξωστρέφειας και δικτύωσης των επαγγελματιών αισθητικών ως απάντηση στον αθέμιτο ανταγωνισμό	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Πανεπιστήμιο	●		

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Φορολογικά κίνητρα και στήριξη των επαγγελματιών αισθητικών στο ανταγωνιστικό επιχειρηματικό πεδίο	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	
Εφαρμογή της νομοθεσίας, ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών και δημιουργία εκσυγχρονισμένου πλαισίου επιβολής κυρώσεων	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Ελεγκτικοί μηχανισμοί		●	
Διαφύλαξη των διαδικασιών αδειοδότησης στην άσκηση του επαγγέλματος και τη λειτουργία των χώρων τέλεσης αισθητικών πράξεων	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●		

Βιβλιογραφία

Μελέτες, γνωμοδοτήσεις, άρθρα κ.ο.κ.

Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (2017), «Μελέτη για τις τάσεις της γυναικείας απασχόλησης διεθνώς το 2017 από έγγραφο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Δ.Ο.Ε.)», Διαθέσιμο στο: <https://isotita.gr/oi-τάσεις-για-τη-γυναικεία-απασχόληση>

Γυφτάκη Κ. & Συνεργάτες (2016), «Γνωμοδότηση: Δικ. Γραφείο προς Επαγγελματική Ένωση Ελλήνων Δερματολόγων-Αφροδισιολόγων & Ιατρικό Σύλλογο Χίου», Διαθέσιμο στο: <https://edae.gr/pdf/gnomodotisi.pdf>

Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Κατάρτισης – ΕΚΕΠΙΣ (2010), Επαγγελματικό Περίγραμμα 118 του «Ειδικού Εφαρμογών Αισθητικής», Διαθέσιμο στο: <https://www.eoppep.gr/images/EP/EP118.pdf>

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (2017), Αφιέρωμα: «Μικρομεσαίες επιχειρήσεις: καινοτομία, εξωστρέφεια, πρόσβαση στη χρηματοδότηση και δομές στήριξης τα κλειδιά για την ανάπτυξη τους», Περιοδικό «Καινοτομία, Έρευνα και Ψηφιακή Οικονομία», Τεύχος 110, 12.2017-01.2018, Διαθέσιμο στο: <https://www.ekt.gr/el/magazines/features/21907>

Επιτροπή Φοιτητών Τμήματος Αισθητικής & Κοσμητολογίας, της Σχολής Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας, Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης (2019), «Επιστολή: Επιτροπή προς Πρύτανη Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης & Υπουργό Παιδείας», Διαθέσιμο στο: <https://www.alfavita.gr/sites/default/files/2019-01/200301211208.pdf>

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2019), «Θεματολογικό δελτίο 139 (εκπαίδευση & κατάρτιση) της ΕΕ», Διαθέσιμο στο: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/139>

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2019), «Θεματολογικό δελτίο 140 (ανώτερη εκπαίδευση) της ΕΕ», Διαθέσιμο στο: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/140>

Ινστιτούτο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας-ΙΜΕ ΓΣΕΒΒΕ (2019), «Εξαμηνιαίο Δελτίο Οικονομικού Κλίματος μικρομεσαίων επιχειρήσεων Νο 22, 2 / 2019», Διαθέσιμο στο: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2019/08/Εξαμηνιαία-έκθεση_8_2019.pdf

Κατσίκης Ε. & Συνεργάτες (2019), «Γνωμοδότηση: Δικ. Γραφείο προς Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο σε ερώτημα του Ιατρικού Συλλόγου Κερκύρας σχετικά με την χρήση της τεχνικής Laser σε Κέντρα Αισθητικής», Διαθέσιμο στο: <https://pis.gr/106054/γνωμοδότηση>

Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών – ΚΕΠΕ (2012), Έκθεση για το Υπουργείο Οικονομικών: «Αποτελέσματα Εφαρμογής του Ν.3919/2011: Αρχή επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων και οι επιπτώσεις στην οικονομία της Ελλάδας», Διαθέσιμο στο: https://www.minfin.gr/documents/20182/353288/Ekth_Noemv_Teliko1.pdf

Λεκκός Η. & Βλάχου Π. (2014), «Ανάλυση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις προοπτικές των ΜμΕ.», Διαθέσιμο στο: https://www.hba.gr/5Ekddosis/UplPDFs/sylltomos14/691-706_Lekkos_2014.pdf

Λιντζέρης Π. (2017), «Πρόταση της ΓΣΕΒΕΕ για κείμενο κοινής τοποθέτησης ΓΣΕΒΕΕ-ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ προς το Δ.Σ του ΕΟΠΠΕΠ, για τα επαγγελματικά περιγράμματα», Κείμενο γνώμης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Ιούλιος, σσ. 6, Διαθέσιμο στο: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2018/05/ΛΙΝΤΖΕ-ΡΗΣ_2017_07_ΚΓ_ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.pdf

Πρωτόπαππα Ε. (2014), Ανοικτή Διαδικτυακή παρουσίαση του ακαδημαϊκού μαθήματος: «Δεοντολογία Επαγγέλματος, Ενότητα 2η: Επαγγελματική Ηθική», Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας, Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ), Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας, Διαθέσιμο στο: <https://ocp.teiath.gr/modules/units/?id=2132>

Πύλη διαδικτυακής αρθρογράφησης και ενημέρωσης aesthetics.gr (2017), «Το επάγγελμα του Αισθητικού στις χώρες της Ευρώπης», Διαθέσιμο στο: <https://www.aesthetics.gr/> Το επάγγελμα του Αισθητικού στις χώρες της Ευρώπης

Πύλη διαδικτυακής αρθρογράφησης και ενημέρωσης taxheaven.gr (2015), «250.000 ΜμΕ έκλεισαν κατά την διάρκεια της κρίσης (ομιλία του προέδρου της Ε.Σ.Ε.Ε. και Κορκίδη Β., Eurocommerce 2015)», Διαθέσιμο στο: <https://www.taxheaven.gr/news/23262/peripoy-250000-mikromesaies-erixeirhseis-ekleisan-kata-th-diarkeia-ths-krishs>

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας (2017), «Εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Αισθητικής και Κοσμητολογίας για την εξέλιξη του Τμήματος στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής», με βάση την απόφαση υπ' αριθμ. 17/19-06-2017 της Συνέλευσης του Τμήματος, Διαθέσιμο στο: <http://www.teiath.gr/userfiles/vgardiki/istorandyt.pdf>

Υπουργείο Παιδείας (2018), Δελτίο τύπου 37058/14-09-18: «Κανένα λάθος στο Μηχανογραφικό Δελτίο των Πανελλαδικών (με αφορμή δημοσίευμα της εφημερίδας ΕΘΝΟΣ), Διαθέσιμο στο: <https://www.minedu.gov.gr/yrapegan/anakoinoseis/37058>

ICAP (2019), «Η οπτική της ICAP για την Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού», Δελτίο Τύπου-Μελέτη για τις τάσεις απασχόλησης και ανεργίας, Ιούλιος 2019, Διαθέσιμο στο: https://dir.icap.gr/maillimages/PressReleases/2019/Employment_Study-July2019.pdf

Διαδικτυακές πηγές φορέων

Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας, Πληροφορίες για την Συνομοσπονδία και τις Ομοσπονδίες-μέλη της, <http://www.gsevee.gr>

Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), <https://www.eopppep.gr>

Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Αισθητικών – Κοσμητολόγων (CEPEC), <https://www.cepec-eu.org>

Ομοσπονδία Σωματείων Επαγγελματιών Διπλωματούχων Αισθητικών Ελλάδας (ΟΣΕΔΑΕ), <https://www.osedae.gr>

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχάνων και Αντιπροσώπων Καλλυντικών & Αρωμάτων (ΠΣΒΑΚ), <https://www.psvak.gr>

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Μηχανημάτων και Καλλυντικών Αισθητικής (ΠΣΑΜΚΑ), <https://www.psamka.gr>

Σύνδεσμος Επαγγελματιών Αισθητικών Ελλάδας (ΣΕΠΑΕ), <https://www.sepae.gr/>

Τμήμα Αισθητικής & Κοσμητολογίας, Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας & Πρόνοιας, Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας, <http://www.teiath.gr/seyp/aesthetics>

Τμήμα Αισθητικής & Κοσμητολογίας, Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας & Πρόνοιας, Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, <https://www.teithe.gr/tmima-esthitikis-ke-kosmetologias>

Τομέας Αισθητικής & Κοσμητολογίας, Τμήμα Βιοϊατρικών Σπουδών, Σχολή Επιστημών Υγείας & Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, <https://aesthcosm.bisc.uniwa.gr>

Άλλες πηγές

Αρχείο Ομοσπονδίας Σωματείων Επαγγελματιών Διπλωματούχων Αισθητικών Ελλάδας (ΟΣΕΔΑΕ), Έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό – *Επαγγελματικά Δικαιώματα Πτυχιούχων Αισθητικών, Επιστολές προς Υπουργεία*, έως 30.06.2021.

Αρχείο Συνδέσμου Επαγγελματιών Αισθητικών Ελλάδας (ΣΕΠΑΕ), Έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό – *Διαδικασίες Αδειοδότησης Εργαστηρίων Αισθητικής, Περιπτώσεις αντιποίησης επαγγέλματος*, έως 30.06.2021.

Εθνικό Τυπογραφείο (ΕΤ), Αναζήτηση ΦΕΚ, <http://www.et.gr/index.php/anazitisi-fek>

Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛΣΤΑΤ (2008), *Ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων 2008 (ΣΤΑΚΟΔ 2008)*, βλ. NACE rev.2 EE (πίνακας EconActiv_stakod_08_gr.xls), <http://www.statistics.gr/economic-activities>

Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛΣΤΑΤ (2019), *Στατιστική ταξινόμηση επαγγελμάτων κατά ISCO-08* (πίνακας Occur_isco_08_el.xls), <http://www.statistics.gr/occupation>

Ευρωπαϊκή Ένωση: Αναζήτηση Ευρωπαϊκής Νομολογίας & Νομοθεσίας (EUR-Lex), <https://eur-lex.europa.eu>

Ευρωπαϊκή Ένωση: *Δίκαιο της ΕΕ*, https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_el

Ευρωπαϊκή Ένωση: *Ιστορία της ΕΕ*, https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu_el

Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη δημοσιεύσεων που αφορούν τα καλλυντικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, <https://cosmeticseurope.eu/library>

Ηλεκτρονική πλατφόρμα ενημέρωσης για την νομοθεσία των Καλλυντικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, <https://www.coslaw.eu>

Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομόνων:

- Φραγκοδημητροπούλου Κωνσταντίνα (1η δέσμη συνεντεύξεων), Πρόεδρος Σ.ΕΠ.Α.Ε., Γενική Γραμματέας Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε.
- Χουρίδου Μαγδαληνή (2η δέσμη συνεντεύξεων), Πρόεδρος Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε.
- Καραμπάσης Βασίλειος (3η δέσμη συνεντεύξεων), Αντιπρόεδρος Σ.ΕΠ.Α.Ε., Πρώην Αντιπρόεδρος Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε., εκπρόσωπος της Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε. στην Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σύνολο πληροφορητών:

- Παπαθανασίου-Καραχατζή Παναγιώτα (Γιούλα), Επίτιμη Πρόεδρος Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε., πρώην Πρόεδρος Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε., πρώην Πρόεδρος Σ.ΕΠ.Α.Ε.
- Δανιλούλη Ευδοξία (Εύη), Πρόεδρος Ε.Δ.Ε.Α.Θ., Ταμίας Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε.
- Πασχαλίδη Μαρία, Αντιπρόεδρος Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε, Ταμίας Σ.ΕΠ.Α.Ε.
- Συξέρης Δημήτριος, Πρόεδρος Ε.Ε.Σ.Π., Υπεύθυνος Συμβουλευτικής Υποστήριξης Ε.Ε.Π.
- Μπούτση Ευφροσύνη, Πρόεδρος Π.Σ.Α.Μ.Κ.Α.
- Γιαρμενίτης Θεόδωρος, Πρόεδρος Π.Σ.Β.Α.Κ.
- Μποζίνης Δημήτριος, Πρόεδρος Σ.Α.Α.Τ.Ε.Ε.
- Ψαρρά Ευγενία, Αντιπρόεδρος Σ.Α.Α.Τ.Ε.Ε.
- Βιβιλάκη Ελισσάβετ, Γενική Γραμματέας Σ.Α.Α.Τ.Ε.Ε.
- Δαλιάνη Βικτωρία, Ειδική Γραμματέας Σ.Α.Α.Τ.Ε.Ε.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.) εκπροσωπήθηκε από την καθηγήτρια Κεφαλά Βάλια PhD, Διευθύντρια Ερευνητικού Εργαστηρίου Δερματολογίας-Αισθητικής-Εφαρμογών laser, Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών (Κατεύθυνση Αισθητικής κ Κοσμητολογίας)

Επεξηγήσεις συντημήσεων φορέων:

Ο.Σ.Ε.Δ.Α.Ε. – Ομοσπονδία Συλλόγων Επαγγελματιών Διπλωμ. Αισθητικών Ελλάδας

Σ.ΕΠ.Α.Ε. – Σύνδεσμος Επαγγελματιών Αισθητικών Ελλάδας

Ι.Μ.Ε. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. – Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας

ΠΑ.Δ.Α. – Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Π.Σ.Α.Μ.Κ.Α. – Πανελλήνιος Σύλλογος Αντιπρ. Μηχανμάτων Καλλυντικών Αισθητικής

Π.Σ.Β.Α.Κ. – Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχάνων Αρωμάτων & Καλλυντικών

Ε.Δ.Ε.Α.Θ. – Ένωση Διπλωματούχων Επαγγελματιών Αισθητικών Θεσσαλίας

Ε.Ε.Σ.Π. – Εμπορικός Επαγγελματικός Σύλλογος Πόρου

Ε.Ε.Π. – Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιώς

Σ.Α.Α.Τ.Ε.Ε. – Σύλλογος Αισθητικών Αποφοίτων Τριτοβάθμιας Εκπαιδευτικών Ελλάδας

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

1η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος (τηλεδιασκέψεις, 15 & 17/07/2020)

Συμμετέχοντες 1ης τηλεδιάσκεψης

- Φραγκοδημητροπούλου Κωνσταντίνα
- Χουρίδου Μαγδαληνή
- Καραμπάσης Βασίλειος
- Παπαθανασίου-Καραχατζή Παναγιώτα
- Δανιλούλη Ευδοξία

- Πασχαλίδη Μαρία
- Δημήτριος Συξέρης
- Βάλια Κεφαλά
- Μπούτση Ευφροσύνη
- Ψαρρά Ευγενία

Συμμετέχοντες 2ης τηλεδιάσκεψης

- Φραγκοδημητροπούλου Κωνσταντίνα
- Χουρίδου Μαγδαληνή
- Παπαθανασίου-Καραχατζή Παναγιώτα
- Δανιλούλη Ευδοξία
- Πασχαλίδη Μαρία
- Δημήτριος Συξέρης
- Δαλιάνη Βικτωρία
- Βιβιλάκη Ελισσάβετ

Γραπτές απαντήσεις έστειλαν

- Γιαρμενίτης Θεόδωρος
- Μποζίνης Δημήτριος

2η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Δεξιότητες επαγγέλματος (τηλεδιασκέψεις, 22 & 24/07/2020)

Συμμετέχοντες 1ης τηλεδιάσκεψης

- Φραγκοδημητροπούλου Κωνσταντίνα
- Χουρίδου Μαγδαληνή
- Καραμπάσης Βασίλειος
- Δανιλούλη Ευδοξία
- Πασχαλίδη Μαρία
- Μπούτση Ευφροσύνη
- Δαλιάνη Βικτωρία

Συμμετέχοντες 2ης τηλεδιάσκεψης

- Φραγκοδημητροπούλου Κωνσταντίνα
- Χουρίδου Μαγδαληνή
- Καραμπάσης Βασίλειος
- Παπαθανασίου-Καραχατζή Παναγιώτα
- Δανιλούλη Ευδοξία
- Μπούτση Ευφροσύνη
- Δαλιάνη Βικτωρία
- Βιβιλάκη Ελισσάβετ

Γραπτές απαντήσεις έστειλαν

- Γιαρμενίτης Θεόδωρος
- Μποζίνης Δημήτριος

Συντονισμός

Παναγιώτης Χριστόπουλος , επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Ο Παναγιώτης Α. Χριστόπουλος είναι απόφοιτος του Τμήματος Μαθηματικών της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), με Εξειδίκευση στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά και κατέχει Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών στην Διοικητική των Επιχειρήσεων (MBA), του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ), με Εξειδίκευση στο Ηλεκτρονικό Επιχειρείν (e-Business) και στις Διαπραγματεύσεις Συμβάσεων Έργων (Contract Negotiations Mgmt).

Την 5ετία 2006–2010 δραστηριοποιείται σε θέσεις ευθύνης, διαδοχικά σε διοικητικά τμήματα των εταιρειών EUROBANK, FAMAR, DAMPLAID συλλέγοντας επαγγελματική εμπειρία που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων, όπως χρηματοοικονομικά, εσωτερικό έλεγχο (auditing), ποιοτικό έλεγχο (QA/QC), έλεγχο συμβάσεων, προμήθειες, διακίνηση ιατροτεχνολογικών προϊόντων (φάρμακα-καλλυντικά-μηχανήματα-αναλώσιμα), διοίκηση εφοδιαστικής αλυσίδας, logistics, ηλεκτρονικό εμπόριο, κ.α., ενώ από το 2011, μεταφέρει την εμπειρία αυτή στον χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με την ιδιότητα του συμβούλου επιχειρηματικής στρατηγικής, ως ιδρυτής και ιδιοκτήτης της επιχείρησης PUREINSOURCE.

Την ίδια περίοδο αναλαμβάνει έργα στον κλάδο της αισθητικής, η οποία τον ελκύει με το ευρύ φάσμα του αντικείμενου της και τα περιθώρια ανάπτυξής της. Αναδιοργανώνει το πρότυπο εργαστήριο αισθητικής PURITY, στο οποίο διατηρεί έκτοτε την γενική διεύθυνση, ασχολείται εις βάθος για να γνωρίσει την ιστορική πορεία του κλάδου και την σχετική νομοθεσία και το 2015 καταθέτει πρόταση για την δημιουργία του πρώτου peer-to-peer cluster εργαστηρίων αισθητικής SKINCARE EXPERTS στο διαγωνιστικό πρόγραμμα COINs του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΕΑ). Η πρόταση κερδίζει έπαινο για τον επιχειρηματικό σχεδιασμό και την στρατηγική ανάπτυξη του συνεργατικού σχηματισμού και αντίστοιχη χρηματοδότηση. Την τριετία 2016–2018 αναλαμβάνει συντονιστής διοίκησης και διαχειριστής του σχηματισμού. Από το 2018 είναι σύμβουλος έργων της Ομοσπονδίας Συλλόγων Διπλωματούχων Αισθητικών Ελλάδος (ΟΣΕΔΑΕ) και Πιστοποιημένος Μέντορας Έγκαιρης Προειδοποίησης του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΕΑ), ενώ από το 2019, είναι επιστημονικός συνεργάτης, εμπειρογνώμονας-ερευνητής του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για την μελέτη του επαγγέλματος του Αισθητικού-Κοσμητολόγου.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Ιωάννα Προφύρη

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2012, ασχολείται ερευνητικά κυρίως με τα θέματα των έμφυλων ανισοτήτων και γενικότερα των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στην τυπογραφική επιμέλεια του παρόντος Οδικού Χάρτη.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Δέσποινα Βαλάση

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, υπεύθυνη του Ερευνητικού Μηχανισμού που αποσκοπεί στη συστηματική μελέτη θεμάτων ενδιαφέροντος των μικρών επιχειρήσεων στα πεδία των πολιτικών απασχόλησης, του κοινωνικού διαλόγου και της εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στην επιστημονική παρακολούθηση της συγγραφής του παρόντος Οδικού Χάρτη.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης